

Rechtskundig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

M. Paul DE SCHRYVER. — Dienstcontract in Belgisch Congo.

RECHTSPRAAK.

Boetstraffelijke Rechtb. van Bergen. — 27 Januari 1932. — Taalgebruik voor de Rechtbanken. — Recht van den verdediger te pleiten in de Vlaamsche taal voor de Rechtbanken van het Waalsche gedeelte van het land. — Weigering.

Hof van Beroep Brussel. — 9^e Kamer. — 12 Mei 1932. — Beveegredencen van het vonnis. — Wet van 31 December 1925.

Hof van Beroep Gent. — 2^e Kamer. — 30 September 1932. — Verkoop. — Vraag tot schadevergoeding wegens verborgene gebreken. — Laattijdigheid.

Burgerlijke Rechtb. van Antwerpen. — 6 April 1932. — Koopverbrekend gebrek. — Proes zonder tusschenkomst der verkoopers. — Aftijding.

Burgerlijke Rechtb. van Dendermonde. — 5 September 1931. — Verhuring. — Huurovereenkomst zonder tijdsbepaling. — Opzegging, verkeerde aanduiding van den valdag. — Geldigheid.

Burgerlijke Rechtb. Turnhout. — 4 Mei 1932. — Schadevergoeding wegens uitvoering van openbare werken. — Elach ongegrond.

Boetstraffelijke Rechtb. Antwerpen. — 15 October 1931. — Inbreuk op de wet van 14 Januari 1923. — Onderstandspeld. — Kracht van gewijsde voldoende.

NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK.

Rechtbank Rotterdam. — 20 April 1931. —

INGEZONDEN BIJDRAGE. — Het recht van eigendom en de schadevergoeding, door J. De Glas.

WETGEVING.

BALIELEVEN.

UIT DE PERS.

Dienstcontract in Belgisch Congo

Geen enkel koloniaal agent die zijne waardigheid beseft acht het mogelijk zijn diensttermijn in de tropen te eindigen zonder zijn proces te hebben gevoerd, of minstens een geding in het zicht te hebben.

Een proces moet hij doorworstelen evenals hij malaria of andere koorts doorstaan moet, en is dan ook een avontuur zooals hij er menige — ingebeelde jachtritten, zoogenaamde ontdekkings-tochten, vermeende aanvallen door bloed-dorstige inboorlingen — noodzakelijk medeleeft.

Maar kon het ook anders?

Na te Brussel of te Antwerpen een prachtig kontrakt te hebben geteekend waar het enkel op aankwam het te genieten salaris en de commissieloonen op het hoogste peil te doen stijgen, vertrok de agent met vollen moed in de nadere toekomst... al liet hij soms veel schuld achter waaromtrent hij zich gedurende eenigen tijd niet meer zou bekommeren.

Eenmaal op zee begint hij zich echter af te vragen, ten gevolge der uitlatingen van ouderen — of hij wel degelijk de verhoopde toekomstplannen zal kunnen verwezenlijken.

Het contract weer opgezocht en aandachtig bestudeerd... om tot de overtuiging te komen dat de dienstgever alle rechten heeft en de bediende hetgeen overblijft, t.t.z. niets dan de verplichtingen!

Aan dit euvel moest een einde komen.

Waar in België de gebruiken nopens de uitvoering van bediendencontracten op 7 Augustus 1922, in wetsbepalingen werden vervormd en hun bestendig karakter aldus ontvingen, zag op 31 October 1931 (Ambtelijk Blad van den Belgischen Congo, jaar 1931, n° 11, blz. 667) een decreet het licht betiteld: « Bediendenovereenkomst » en waarvan de 37 artikelen hierna zoowel ten dienste van juristen als van leken vooreerst beknopt samengevat en daarop eenigermate ontleed worden.

In de orde hunner rangschikking luiden de zes hoofdkapittels: 1) algemeene schikkingen; 2) bekwaamheid van den dienstnemer; 3) bewijs der overeenkomst; 4) duur van het contract; 5) uit het contract spruitende verplichtingen, ten laste van den werknemer enerzijds, van den werkgever anderzijds; 6) alleenstaande schikkingen.

I. — ALGEMEENE SCHIKKINGEN VAN HET DECREET (art. 1 tot 3)

Het artikel 1 bepaalt onmiddellijk dat het decreet van openbare orde is en omschrijft zijn toepassingskring. Deze omsingeling is gesteund op een drievoudig element: het gebiedsbegrip, het persoonlijk begrip en het cijferbegrip.

Welke ook de plaats zij waar de overeenkomst tot stand komt, is het decreet van toepassing op elk contract waardoor iemand zich verbindt zijn diensten te presteren in de kolonie van Belgisch Congo of in het gebied van Ruanda-Urundi.

Op dit contract wordt het Decreet toepasbaar slechts zooveel de dienstnemer geen inboorling is van Belgisch Congo of van eene der naburige koloniën. In feite zal de dienstnemer bijna altijd een blanke zijn; het decreet blijft echter wél toepasselijk indien hij een kleurling is doch hij mag geen inlander zijn van Congo zelf noch afkomstig zijn van een der midden-Afrikaansche gewesten. Eindelijk is het Decreet niet meer van voege noch verplichtend zoodra het jaarlijksch loon 60.000 frank te boven gaat.

Om dit hoogtecijfer vast te stellen, komen commissieloonen of andere geldelijke toelagen, in natura (als woongelegenheden, verpleging, hospitalisatie en andere) niet in aanmerking.

De gelijktijdige standvastigheid der drie begrippen, territoriaal, persoonlijk en cijferbegrip, is onmisbaar om de decreetsbepalingen te kunnen invoeren.

Tevens komt het er op aan hier de aandacht te vestigen op het feit dat de aard der uit te voeren diensten belangloos is: zoowel voor handwerkers als voor intellectueelen zullen de toe te passen principes dezelfde blijven.

Daarom ook ware het m.i. beter geweest de wet te bestempelen: « Dienstcontract » in plaats van « Bediendenovereenkomst » (« contrat d'engagement ») in stede van « contrat d'emploi ».

In den tekst der decreetsbepalingen wordt het inzicht van den wetgever daaromtrent verduidelijkt want klaarheidshalve zal steeds het woord « aangeworvene » in plaats van « bediende » gebezigd worden (in het Fransch: « engagé » en niet « employé »).

Volgens artikel 2 is het Decreet van

toepassing op de overeenkomsten door de regering van de Kolonie en van Ruanda-Urundi gesloten in hunne hoedanigheid van werkgevers; de overeenkomst moet echter een burgerlijk karakter bewaren t. t. z. dat de aangeworvene niet tot ambtenaar worde verheven hetgeen met zich sleept de toepassing van andere principes welke alsdan hun grondslag vinden in het Publiek Recht of in het Administratief Recht.

Artikel 3 stelt een verschil tusschen de « ter plaatse gesloten overeenkomst » dit is wanneer de dienstnemer zich in Belgisch Congo of in eene naburige Kolonie bevindt op den oogenblik van het sluiten der dienstverbintenis, en de « overeenkomst met expatriëering ».

Bij uitbreiding, vallen ook onder dit laatste begrip sommige ter plaatse tot stand gekomen contracten en wel wanneer diezelfde slechts de hernieuwing of de herleving zijn van eene oorspronkelijke « dienstovereenkomst met expatriëering ».

II. — BEKWAAMHEID VAN DEN DIENSTNEMER (art. 4 tot 6)

De bekwaamheid welke voor den dienstnemer bestaan moet ten opzichte eener dienstverhuring zal door zijne nationale wet geregeld zijn en bij gebrek aan bekende nationaliteit, door de wetgeving van Belgisch Congo of van Ruanda-Urundi, volgens het geval.

De bekwaamingen welke noodig blijken worden vergemakkelijkt en de habilitatie kan zelfs door de plaatselijke rechtbanken bevelen.

In principie is het dienstnemers die minder dan 16 jaar tellen niet mogelijk een tegenover den dienstgever geldige overeenkomst te sluiten.

Indien vernietiging wordt voorzien, moet zij nochtans aangevraagd worden: het contract heeft dus maar een voorwaardelijk en zeer onbestendig bindende kracht.

Boeten van 1000 tot 2000 frank kunnen nijverheidshoofden, bazen, bestuurders en zaakleiders treffen indien zij aangeworvenen minder dan 16 jaar oud doen of laten werken, tenzij de werkzaamheden bij rechterlijke beslissing veroorloofd werden. De rechtbank zal de toelating enkel verlenen wanneer de dienstnemer minstens 14 jaar oud is of eruitziet, en de te verrichten werkzaamheden de lichamelijke ontwikkeling niet stuiten of voor de gezondheid geen gevaar opleveren.

Bijgevolg moet de rechtbank in zijn toelatingsbevel vaststellen den aard der onderneming en der werkzaamheden, alsook voor welken duur de machtiging geldig is.

III. — BEWIJS DER OVEREENKOMST (art. 7)

De bepalingen van het dienstcontract worden bewezen volgens het gewoon recht.

Bij gebrek aan schriftelijke akte, mag de aangeworvene de verplichtingen van zijn werkgever door alle andere rechtsmiddelen bewijzen.

579

580

In geval van twijfel wordt vermoed dat de overeenkomst niet op proef en wél voor een onbepaalden termijn gesloten werd. Beide vermoedens of desgewenscht één van beide kunnen slechts door den werknemer ingeroepen worden; het door den werkgever te voeren tegenbewijs moet bestaan in een schrift, in een rechterlijke of buitenrechterlijke bekentenis vanwege den werknemer. Dezen laatsten kan ook den gedingbeslissenden eed opgelegd worden.

IV. — DUUR DER OVEREENKOMST (art. 8 tot 19)

Is de duur der verbintenis niet bepaald noch in de overeenkomst noch volgens den aard der uit te voeren werkzaamheden, mag elke partij mits een opzeg daaraan een einde stellen. (art. 8).

Tot het principie van gewoon recht komt men hiermede terug.

Niettegenstaande de duur van den opzegstermijn door de overeenkomst of door plaatselijke gewoonten voorzien wordt, hoeft men een minimum duur in acht te nemen welke uitsluitend ten bate van den aangeworvene beoogd wordt. De aandacht diene gevestigd op het feit dat het de eenige wettelijke bepaling is in het Decreet waar een onderscheid voorkomt tusschen handwerkers en intellectuele arbeiders: voor de eerste groep is de opzegstermijn van 45 dagen waar het voor de tweede op zijn minst drie maanden telt. De termijnen loopen van af het verstrijken der maand tijdens dewelke de vooropzeg werd beteeekend. (art. 9).

Zoo het contract ter plaatse of slechts op proef werd gesloten, hoeft de vooropzeg minstens ééne maand te duren van af den dag welke op den vooropzeg volgt, tenzij de afdanking gebeurt na méér dan één jaar dienst in welk geval artikel 9 weer toepasselijk is. Behoudens tegenstrijdige bepalingen, kan eene afdanking gebeuren voor den daaropvolgenden dag indien de overeenkomst tevens ter plaatse en op proef gesloten werd.

Maar eens dat de diensten gedurende meer dan 3 maanden werden gepresteerd, hoeft de opzegstermijn minstens ééne maand te duren.

In geval de overeenkomst voor een bepaalden termijn werd gesloten en daarin door den werkgever voorzien werd dat hij aan de gewone opzegtermijnen niet verzaakt, zal de duur van den opzeg nooit den tusschen partijen vastgestelden leefftijd der overeenkomst moeten overschrijden. (art. 11).

Een werknemer die opgezegd werd heeft het recht zijn werk te verlaten van af het verstrijken der helft van den opzegstermijn wijl deze werknemer toch van zijn eigenlijke wedde zal genieten tot afloop van den volledige opzegstermijn. (art. 13).

En de werknemer hoeft zich om geen minimumtermijn van vooropzeg te bekommeren — wat hem betreft, is de duur van vooropzeg op te zoeken in de overeenkomst of te bepalen naar de gewoonten.

Zooals het in België voorzien is, mag geen afdanking gebeuren tijdens de werknemer zich onder de wapens bevindt. Gedurende dien tijd is het contract eenvoudig in zijn uitvoering geschorst (art. 12). Een uitzondering komt hier te pas: indien de militaire dienst méér dan 3 maanden duurt of in het vaderland hoeft uitgevoerd te worden is er wederzijdsche ontbinding.

Volgens artikel 14 kunnen beide partijen naar goeddunken het prae-advies vervangen door betaling eener geldsom. Werd het bedrag ervan wederzijdsch bedongen, moet het minstens gelijkstaan met de laagste door de Regeering der Kolonie toegekende wedde aan personen van hetzelfde ras dan den werknemer, en dit voor een termijn dat met den vooropzeg overeenkomt.

De volgende bepalingen van het decreet worden gewijid aan het reeds door het gewone recht voorziene vermogen, voor beide partijen aan het contract onmiddellijk een einde te stellen, ongeminderd eventuele schadevergoedingen, wanneer zware fouten begaan werden of van grove tekortkomingen aan de verplichtingen bewijs kan gevoerd worden.

De fouten en tekortkomingen worden ter inlichting en niet in beperkenden zin in artikelen 15 en 16 opgesomd: bijna algemeen zijn zij bekend zoodat eene heropsumming uit den boeze zou zijn.

Zelfs weinig ontwikkelde kleurlingen die zich in een dienstverband bevinden tegenover meer beschaafde werkgevers geven zich rekenschap van hetgeen wel dan niet toegelaten is.

De redenen welke verbreking der overeenkomst zonder vooropzeg noch schadevergoeding volgens den opzeggever zouden wettigen hoeven schriftelijk bekend gemaakt en medegedeeld te worden binnen de 14 dagen van de verbreking.

Door veertien dagen heeft men hier twee weken bedoeld want de Fransche tekst voorziet vijftien dagen (art. 17). Door alle middelen van recht, getuigen en vermoedens niet buitengesloten, kan het bewijs der verzending en der ontvangst van den brief geleverd worden.

Dat heikracht elke der partijen ontbindt wanneer er onmogelijkheid is het dienstcontract uit te voeren is een overbodig herhaald principie. De ziekte van den werknemer geeft slechts aanleiding tot contractvernietiging voor zooveel zij hem gedurende minstens twee maanden tot volledige werkonbekwaamheid doemt of indien dergelijke werkongeschiktheid in verschiet is.

In beide veronderstellingen vervalt de overeenkomst slechts op den dag volgende op de bekendmaking van het ontslag. (art. 19).

Het zij hieraan toegevoegd dat de wegens onbillijke reden verbroken overeenkomst aanleiding geeft tot schadevergoeding welke forfaitair overeenstemt met het bedrag der wedde en andere voordeelen die nog te vervallen waren, zonder echter het dubbel der wedde en andere toelagen te mogen overtreffen welke de schadelijgende partij zou bekomen in de veronderstelling dat het contract voor een onbepaalden duur afgesloten ware geweest. (art. 18).

V. — VERPLICHTINGEN WELKE UIT HET DIENSTCONTRACT SPRUITEN

In artikel 20 wordt alweer van een bedienden-overeenkomst gewag gemaakt. De bedoelde verplichtingen berusten echter ten laste van alle werknemers, handwerkers niet buitengesloten.

Zij worden geregeld 't zij door de overeenkomst, behoudens de door het decreet voorziene beperkingen, 't zij door de plaatselijke gebruiken.

De daaropvolgende artikels bepalen de verplichtingen van den werknemer; nogmaals herinneren zij aan de gewone rechtsbeginselen welke in enkele woorden kunnen samengevat worden: de overeengekomen werkzaamheden uitvoeren, de

bevelen der oversten stipt volgen, zich onthouden van al hetgeen nadeel of schade kan berokkenen.

Alhoewel gerangschikt onder de betiteling: «verplichtingen van den aangeworvene» strekken de in artikels 22 en 23 voorziene bepalingen veel meer tot het vaststellen der aan den werkgever verboden bedingen.

Onder deze laatsten:

a) ongeldigheid van zekere opgelegde boeten;

b) beperking van het recht tot afhouding van zekere gedeelten van het loon;

c) nietigheid der boetenbepalingen waarvan de opbrengst tot het welzijn van het personeel niet besteed noch tot een werk van algemeen nut aangewend worden;

d) nietigheid eener overdreven beperking der arbeidsvrijheid na afloop der overeenkomst (maximum van 3 jaar der arbeidsbeperking binnen een kring van eenhonderd kilometerstraal vanaf elke der plaatsen waar in den loop van het laatste dienstjaar eene bedrijvigheid werd geoefend — voor mijnenprospecteuren wordt het maximum tot 5 jaar verhoogd maar de straal gereduceerd op 20 kilometer vanaf elke der plaatsen waar opzoe-kingen werden gevoerd);

e) nietigheid der dienstoverdrachtsclausule, behoudens eene lichte uitzondering;

f) ongeldigheid der bepalingen waardoor de werkgever zich van zekere reiskosten ontlast; vier bijzondere gevallen worden echter buitengesloten. (art. 25).

De verplichtingen van den werkgever behelzen de artikels 28 tot en met 33. Zij vloeien hoofdzakelijk uit de levens- en arbeidsvoorwaarden eigen aan alle koloniën.

Dit geldt voor de woning, veiligheid, gezondheids- en andere aangelegenheden, geneeskundige, heelkundige en pharmaceutische verzorging, de rustdagen, het betalen der onkosten van de terugreis naar de herkomstplaats, enz.

De andere opgelegde verplichtingen zijn de nabootsing der in België bestaande wetsbepalingen: het loon op tijd en stond betalen, zelfs wanneer de werknemer gedurende een zekeren tijd ongesteld is; een certificaat afgeven bij het afloopen der dienstverbintenis; het storten in eene daartoe van ambtswege aangeduide bankinrichting der geldelijke borgtochten, enz.

Lijf- en geldstraffen beteugelen sommige inbreuken.

VI. — ALLERLEI SCHIKKINGEN

Door artikel 34 wordt de verjaring aller vorderingen voortvloeiende uit een dienstcontract op één jaar bepaald.

In geval van niet naleving van enkele wettelijke verplichtingen ten bate van den werkgever opgelegd loopt de verjaring slechts van af den dag waarop de werkgever op de hoogte van het schadeberokkend feit gebracht werd.

Artikel 35 omschrijft de toepassing der reeds bestaande wettelijke bepalingen omtrent in beslagname en afstandsrecht van wedden en salarissen.

Artikel 36 bepaalt de bevoegdheid der rechtbanken en scheidsrechterlijke colleges. Welke ook de getroffen schikkingen daaromtrent wezen, behoudt de dienstnemer het recht den eisch te brengen vóór den rechter van de Kolonie of van Ruanda-Urundi welke bevoegd is volgens de in deze grondgebieden in voege zijnde wetten, op dubbele voorwaarde dat: 1) de dienstnemer zich ter plaatse bevindt op den dag van het inleiden der vordering; 2) dat de te vellen beslissing dringend voorkomt, uit oorzaak van wezenlijke of dreigende onvermogenheid van den eischer.

Eindelijk en tot slot bepaalt het decreet dat zijn schikkingen slechts van toepassing worden op de na 1 Januari 1932 gesloten overeenkomsten.

Door het decreet wordt het statuut der werknemers vastgelegd en de te ver ge-

dreven hebzuchtige eischen van zekere dienstnemers voorkomen en stopgezet.

Is het niet aan de drakonische connossementsclausules dat de zeevaartmaatschappijen de Belgische wet van 28 November 1928 te danken hebben en daardoor hun leed thans moeten verzuren?

In algemeenen regel, zoo blijkt uit het voorwoord van het toelichtingsmemorie van 9 October 1931 dat het Decreet in het Ambtelijk Blad voorafgaat, heeft de wetgever gemeend dat, indien beide belanghebbenden bij een dienstcontract een wettelijken steun behoeven en daarop aanspraak mogen heffen, de dienstnemer veel minder dan de werkgever dezen steun kan ontberen; daarom ook zijn het meereendeel der bepalingen bestemd en ge-

schikt om hun ter hulp te komen wanneer hunne belangen bijzonder bedreigd zijn en naar bescherming smachten.

Waar het eerste onderwerp van het Decreet door het Ministerie van Koloniën zelf uitgebroed, later verwerkt en verbeterd werd door eene bijzondere Commissie waarin ambtenaren, vertegenwoordigers van koloniale ondernemingen, afgevaardigden van de arbeiderspartijen onder voorzitterschap van den Heer Gohr zetelden, om eindelijk door den Kolonialen Raad te worden goedgekeurd, zal ondergeteekende door de aanstaande gunstelingen van het Decreet niet miskeken worden indien hij hiermede hunne waardeering alsook hunnen dank betuigt.

Paul DE SCHRYVER.

RECHTSPRAAK

Het Taalgebruik voor de Rechtbanken

De dagelijksche pers heeft vóór enkele maanden melding gemaakt van het incident dat zich voorgedaan heeft voor de boetstraffelijke rechtbank te Bergen waar aan Vlaamsch advocaat door vonnis verboden werd in de Nederlandsche taal te pleiten.

Daar het hier eene uiterst belangrijke principieele vraag betreft houden wij eraan den tekst van de gevelde vonnissen in vertaling aan onze lezers mede te deelen.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK VAN BERGEN

4e KAMER — 27 JANUARI 1932

TAALGEBRUIK VOOR DE RECHTBANKEN — RECHT VAN DEN VERDEDIGER TE PLEITEN IN DE VLAAMSCH E TAAL VOOR DE RECHTBANKEN VAN HET WAALSCH GEDEELTE VAN HET LAND — WEIGERING.

Al is het gebruik der talen voor de Belgische Rechtbanken vrij ingevolge de Grondwet, toch kan het recht van een advocaat om in de Vlaamsche taal te pleiten voor eene strafrechtbank van het Waalsch gedeelte van het land, niet aangenomen worden wanneer de betichte verklaart Fransch te verstaan en hij slechts uit willekeur verlangt dat zijn raadsman zich zou bedienen van de Vlaamsche taal.

Grammens t/ O. M.

BESLUITEN DER VERDEDIGING:

Aangezien Florimond Grammens beticht is zekere akte en plakaten die, naar bewoerd wordt, op wettelijke wijze waren aangeplakt, te hebben verscheurd of weggenomen.

Aangezien bedoelde akte en plakaten welke aangeplakt waren in de Vlaamsche gemeente St-Pieters-Cappelle, uitsluitend waren opgesteld in de Fransche taal, in overtreding met de wet op het gebruik der talen in bestuurszaken.

Aangezien de gemeente St-Pieters-Cappelle met andere Vlaamsche gemeenten, behoort tot het rechtsgebied der Rechtbank van Eersten Aanleg te Bergen;

Aangezien het toegelaten is te veronderstellen dat de leden van deze Rechtbank de taal van hunne rechtsonderhoo-ri-ken kennen.

Gezien art. 23 van de Belgische grondwet.

Aangezien het gebruik der talen in België vrij is.

Aangezien dit gebruik slechts kan geregeld worden door de wet en uitsluitend voor de handelingen der openbare overheid en voor de gerechtszaken.

Aangezien geen enkele wet het gebruik der talen regelt voor de Boetstraffelijke Rechtbank te Bergen.

Aangezien er aldaar onbeperkte vrijheid heerscht.

Aangezien de betichte van Belgische nationaliteit is.

Aangezien de Nederlandsche taal eene der talen is gebruikt in België.

Aangezien de betichte de beslissing heeft genomen niet enkel uitsluitend in het Nederlandsch te antwoorden op de vragen die hem zullen gesteld worden, maar dat hij ook verlangt dat zijne verdediging in deze taal zou voorgedragen worden.

Aangezien zijn verdediger met groot genoegen aan dit verlangen toegeeft dat niets anders is dan een recht;

Om deze redenen:

Behage het de Rechtbank, gebruik makende van de grondwettelijke vrijheid, te beslissen dat de debatten zullen gevoerd worden in het Nederlandsch, zooniet ten minste toe te laten aan den verdediger van betichte in het Nederlandsch te antwoorden op den eisch welke zal ontwikkeld worden door den Heer Procureur des Konings in de taal zijner keuze.

Voor den betichte,
Met eerbied,
(get.) Maurice Ponnette.

VONNIS OP INCIDENT

De Rechtbank van eersten aanleg zettelende te Bergen (Provincie Henegouwen), 4e Kamer, oordeelende in boetstraffelijke zaken, heeft het volgende vonnis geveld:

In zake van het Openbaar Ministerie tegen

Grammens Florimond Gustave Frederik, onderwijzer, geboren te Bellem den 13den April 1899, wonende te Ronse.

Beticht als hebbende te St-Pieters-Cappelle, kanton Edingen, op 16 April 1931:

1) met kwaad opzet of inzicht van te schaden op welkdanige wijze een akt van huwelijksaankondiging aangeplakt op 12 April 1931 aan de hoofddeur van het gemeentehuis, zijnde een origineele akte uitgaande van de openbare overheid, te hebben vernietigd.

2) bij samenhang kwaadwillig plakaten die wettelijk aangeplakt waren te hebben weggenomen of verscheurd.

Gehoord Mr Ponnette, advocaat, in zijne besluiten voor betichte;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn advies;

Aangezien de betichte er toe besluit dat de leiding van de debatten in de Nederlandsche taal zou geschieden en in ondergeschikte orde dat het aan zijn verdediger zou toegelaten worden in deze taal te pleiten;

Aangezien art. 23 van de Grondwet luidt als volgt: «Het gebruik der talen gesproken in België is vrij; het kan slechts bij de wet geregeld worden en alleen voor de handelingen der openbare overheid en voor de gerechtszaken»;

Aangezien de betichte beweert dat geen enkele wet het gebruik der talen regelt voor de boetstraffelijke Rechtbank te Bergen;

Aangezien het Openbaar Ministerie opwerpt dat dit gebruik wettelijk is geregeld geworden zoowel voor de Vlaamsche provinciën als voor de Waalsche provinciën van het land door de bepalingen van de wet van 3 Mei 1889, volledig en gewijzigd door deze van 4 September 1891 en 28 Februari 1908;

Aangezien er aan dient herinnerd te worden dat vóór 1873 het stelsel der vrijheid voor wat betreft het gebruik der talen het stelsel was dat van rechtswege gold voor gansch het land;

Aangezien de wetten van 17 Augustus 1873, 3 Mei 1889, 4 September 1891 en 22 Februari 1908 het gebruik der talen geregeld hebben in de provinciën West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg, in het gerechtelijk arrondissement Leuven en voor zekere zaken van het rechtsgebied der beroepshoven van Luik en Brussel, doch dat geen enkele van

hunne bepalingen uitdrukkelijk toepasselijk is op de andere provinciën, arrondissementen of gerechten;

Aangezien het Openbaar Ministerie doet gelden dat de voorbereidende werken van de wet van 3 Mei 1889, de parlementaire besprekingen waartoe zij aanleiding heeft gegeven en de uitvoeringsmaatregelen die in uitvoering van deze wet genomen zijn geworden, bewijzen dat de wetgever de bedoeling heeft gehad het vraagstuk van het gebruik der talen in de strafrechtspleging op te lossen bij toepassing van het beginsel der gewestelijkheid (territorialiteit);

Aangezien zulks onbetwistbaar de leidende gedachte geweest is waardoor de wetgever van 1889 geïnspireerd is geworden; dat hij deze gedachte echter slechts gedeeltelijk heeft toegepast; dat tengevolge van den kieschen en ingewikkelden aard van dit vraagstuk de wetgever slechts te werk is willen gaan met eene uiterste voorzichtigheid en er zich bij bepaald heeft de misbruiken, welke te zijner kennis gebracht waren, te keer te gaan; dat hij aldus slechts een nieuw stelsel op taalgebied wettelijk ingericht heeft enkel voor de strafrechtspleging en uitsluitend voor de Vlaamsche provinciën en dat hij ook het beginsel der gewestelijkheid slechts toegepast heeft met belangrijke verzachtingen; dat voor de andere provinciën, dan wanneer het voldoende geweest ware — indien de thesis van het Openbaar Ministerie gegrond was — voor deze provinciën een stelsel in voege te brengen waarbij het gebruik van de Fransche taal verplichtend gesteld werd, in overeenstemming met het stelsel in voege gebracht voor de Vlaamsche provinciën door art. 2 van dezelfde wet, de wetgever van meening geweest is dat het onnuttig was eenige verandering te brengen in den bestaanden toestand, zonder twijfel omdat deze toestand te dien tijde geen aanleiding tot eenige moeilijkheid had gegeven; dat men tevergeefs in de voorbereidende parlementaire werken eene gezaghebbende verklaring zou vinden waaruit zou blijken dat de ontwerpers van de wet zouden bedoeld hebben, terwijl ze eene wettelijke regeling in voege brachten voor de Vlaamsche provinciën, tevens een nieuw wettelijk stelsel in de andere provinciën in het leven te roepen;

Aangezien daarenboven dergelijke verklaring, zelfs in geval ze gedaan geweest ware, volstrekt zonder enig belang zou zijn en dat immers op dit gebied de vervanging van het stelsel van vrijheid voorzien in art. 23 der Grondwet door een nieuw rechtssysteem enkel zou kunnen spruiten uit een uitdrukkelijke wetsbepaling;

Aangezien het blijkt uit deze verklaringen dat voor het gedeelte van het land waarop de wet van 1889 niet toepasselijk is, het art. 23 der Grondwet de eenige wettelijke bepaling is die het gebruik der talen in gerechtszaken regelt;

Aangezien de betichte dus gerechtigd is hierop beroep te doen;

Aangezien het echter niet geoorloofd is aan den Rechter op te leggen dat deze de procedure zou doen geschieden in de taal naar keuze van betichte;

Aangezien zooals het in 1865 de Heer Bavay, Prokureur generaal bij het Hof van verbreking verklaarde « Het gebruik der talen gebezigd in België is vrij voor den rechter zooals voor de partij en dit zal zoo blijven zoolang er geen wet de Rechtbanken zal verplicht hebben zich van de eene taal eerder dan van de andere te bedienen » (Belgique Judiciaire 1865, blz. 305 en volgende);

Aangezien geen enkele wet de leden van de Rechtbanken in het gedeelte van het land waarop de wet van 3 Mei 1889 niet toepasselijk is verplicht de Vlaamsche taal te kennen en men bijgevolg er aan de Rechtbank geen verwijt kan van maken, in de tegenwoordige zaak, van deze taal slechts een onvoldoende begrip te hebben om voldoening te geven aan het verzoek in hoofde van betichte.

Voor wat betreft de ondergeschikte vraag van betichte.

Aangezien in principieel het den advocaat vrij staat te pleiten in deze van de talen gebruikt in België die hij liefst bezigt;

Dat deze vrijheid nochtans niet op volstrekte wijze bestaat;

Aangezien door zijn staat de advocaat de verplichting heeft in de mate van zijn middelen mede te werken aan het goed beheer van het gerecht (zie Hasselt, 6 Mei 1903. Pandectes périodiques 1903, N° 1145);

Aangezien opdat dit goed beheer verzekerd weze het hoofdzakelijk is dat de rechten van betichte zouden geëerbiedigd wezen en dat zijn verdediging zou voor-

gebracht worden door hem zelf of door zijn raadsman op de wijze die het best de belangen van betichte behartigt;

Aangezien zulks een beginsel is van de publieke orde dat geldt zoowel voor den advocaat als voor den rechter (zie Verbr. 5 April en 3 Mei 1892, Belgique judiciaire 794 en 1227);

Aangezien de toepassing van dit beginsel voor gevolg kan hebben dat het recht van den advocaat om de taal zijner pleidooi te kiezen dient beperkt te worden;

Aangezien wanneer betichte in een geval als het tegenwoordige verklaart de Fransche taal niet te kennen en de wil uitdrukt dat zijn raadsman in het Vlaamsch zou pleiten, deze laatste onbetwistbaar het recht heeft te gehoorzamen aan den wensch van zijn cliënt; dat de betichte inderdaad er belang kan bij hebben de middelen van verdediging te verstaan die in zijn naam voor de Rechtbank worden voorgebracht; dat de Rechtbank alsdan zal gehouden zijn de vertaling van het uitgesproken pleidooi te bevelen;

Aangezien echter zulks niet het geval is wanneer de betichte verklaart Fransch te verstaan en wanneer hij tengevolge van een gril (caprice) of voor welke andere reden ook beweert toch van zijn raadsman te eischen dat deze in het Vlaamsch zou pleiten;

Dat de advocaat, helper van het gerecht, het recht niet heeft zich aan dergelijke eischen te leenen die geen ander gevolg zou hebben, wanneer hij zou worden aangenomen, dan de verdediging van den betichte te verzwakken, zijn belangen in gevaar te brengen en in elk geval het beheer van het gerecht belachelijk te maken (tourner en dérision l'administration de la justice);

Aangezien in de tegenwoordige zaak de betichte verklaard heeft de Fransche taal te verstaan.

Om deze redenen:

De Rechtbank, zegt dat de procedure die ten laste van betichte vervolgd wordt zal geschieden in de Fransche taal;

Zegt dat de raadsman van betichte zich in zijn verklaringen en pleidooi in het Fransch zal moeten uitdrukken;

Voorbehoudt de kosten van het incident;

Beveelt dat er zal overgegaan worden tot het behandelen van den grond der zaak.

VONNIS TEN GRONDE (Gewezen bij verstek)

Aangezien de betichte verstek maakt niettegenstaande hij regelmatig gedagvaard is geworden;

Aangezien de overtreding samenhangend is met het wanbedrijf;

Aangezien de verjaring van publieke actie voor wat betreft de overtreding, onderbroken is geworden door de onderzaging van betichte voor den onderzoeksrechter op 10 October 1931;

Aangezien de feiten ten laste gelegd van betichte bewezen zijn geworden door het onderzoek gedaan ter zitting.

Om deze redenen en ingevolge art. enz...

De Rechtbank veroordeelt betichte:

1° tot eene maand gevangenzitting en 26 fr. boet voor feit 1;

2° tot 20 fr. boet voor feit 2;

en tot de kosten tegenover de publieke partij in hun geheel begroot op 298,95 fr., er niet in begrepen de kosten van betekening van tegenwoordig vonnis;

zegt dat bij toepassing der wet van 24 Juli 1921, gewijzigd door de wet van 2 Januari 1926 en deze van 18 Juni 1926 en 27 December 1928, de boeten vermeerderd zullen zijn met 60 deciem en alzoo respectievelijk zullen gebracht worden op fr. 182 en fr. 140,—;

en aangezien betichte vroeger nooit eenige veroordeeling heeft opgelopen, voor misdaad of wanbedrijf; dat de feiten der zaak van aard zijn te doen aannemen dat hij zich zal beteren, bij toepassing van art. 9 der wet van 31 Mei 1888, artikel aangeduid ter zitting door den Heer Voorzitter, zegt dat de uitvoering van het tegenwoordig vonnis zal geschorst blijven gedurende drie jaar te rekenen van heden, en zulks volgens de bepalingen en voorwaarden van art. 9 der wet van 31 Mei 1888, behalve voor wat betreft de kosten van het proces;

beveelt dat bij gebrek aan betaling binnen het wettelijk termijn, de boeten zullen kunnen vervangen worden door eene gevangenzitting van 8 dagen voor de boete van 182 fr. en van 3 dagen voor deze van 140 fr.

NOTA. — Om de draagkracht van beide vonnissen — van het eerste vooral — wel te begripen, is het gewenscht de besluiten voor den betichte eerst onder oogen te nemen.

Wat werd er gevraagd?

De erkenning van het recht om zich in het Nederlandsch uit te drukken, en zijne verdediging in die taal te laten voordragen.

Daarbij verzochten wij de Rechtbank, « gebruik makende op hare beurt, van de grondwettelijke vrijheid, de debatten in 't Nederlandsch te leiden ».

« Vrijheid » schakelt « verplichting » uit. Met de rechtbank te verzoeken, vrijwillig het Nederlandsch te gebruiken, gaven wij genoeg ons inzicht te kennen hiervan geen verplichtende regel te willen maken. Dit blijkt ten andere ook uit het feit dat wij uitdrukkelijk den heer Prokureur des Koning het recht erkennen om « in de taal zijner keuze te rekwireren ».

Nochtans durfden wij de hoop uitdrukken dat én de Heer Prokureur én de Heer Voorzitter de voorkeurtal van den betichte zouden gebruiken, aangezien zulks niet tergensd verstoende, daar de feiten in eene Vlaamsche gemeente van het rechtsgebied Bergen voorgekomen waren, en dat men redelijk mag veronderstellen, dat de Rechtbank de taal harer rechtsonderhoorigen kent.

De Rechtbank erkent en bekrachtigt de grondwettelijke vrijheid voor de magistraten doch weigert deze te erkennen voor den verdeder.

Hare interpretatie komt ten slotte op het volgende neer: de grondwet laat niet aan de staatsburgers toe, overal hunne taal te gebruiken en zich door eenen vrij uitgekozen verdeder in de taal hunner keuze te laten bijstaan; zij bestaat alleen om der rechtters wille.

Die interpretatie komt ons verkeerd voor. Waar een tekst zoo beslissend en duidelijk is als deze van art. 23 der Belgische Grondwet is ieder commentaar overbodig.

Vinden wij ten andere geen voldoende bevestiging hiervan, in het vonnis zelf, waar het de meening aanhaalt van Prokureur-generaal de Bavay?

« L'emploi des langues usitées en Belgique est facultatif pour le juge comme pour la partie ». Dus evenwel: « pour la partie que pour le juge ». Ik beweer zelfs: meer voor de rechtsonderhoorigen dan voor de rechtters, daar art. 23 blijkbaar meer eene waarborg is voor de Staatsburgers tegen de machthebbers, dan omgekeerd.

En mag de gebruikelijke « hulp » van den advocaat ingeroepen worden, wanneer deze voor zijn cliënt eene grondwettelijke vrijheid inroept tegen de willekeur van het gezag dat het gebruik dier vrijheid zou moeten waarborgen?

Laat binnen een paar jaren een Fransch-onkundige Vlamming uit Akrenbosch, Bever, St. Pieters-Kapelle, Marck of Edingen eenen advocaat gaan raadplegen uit de naastgelegen stad Geeraardsbergen of Halle. En laat dien advocaat te Leuven of te Gent zijne studies in het Nederlandsch hebben voltooid. En laat eindelijk geen wet beslissen dat al deze Vlaamsche: in Wallonië verdoelde gemeenten bij Vlaamsche kantons en arrondissementen dienen gevoegd: zal men dan nog durven beslissen dat de Vlaamsche advocaat, met het oog op hetgeen hij worden moest, « un auxiliaire de la justice », ongelijk had, in het Nederlandsch te studeren?

Na de uitspraak van het eerste vonnis hebben de betichte en ik zelf ons, uit waardheidsgevoel, teruggetrokken; en dan viel de tweede uitspraak: ten gronde.

Twee betichtingen werden ten laste van Grammens gelegd: een wanbedrijf en eene overtreding.

De woorden « met kwaad of bedriegelijk inzicht » hebben, in artikel 527 S. W. B. een heel andere beteekenis dan de eenige uitdrukking « met kwaad inzicht » in art. 560.

De plaats van art. 527 en vooral de wijze waarop de straf op dat wanbedrijf bepaald wordt, bewijzen dat het feit slechts mag gestraft worden wanneer het gepleegd werd met het bepaald inzicht iemand schade toe te brengen, of zich zelf of anderen eene onwettige winst toe te eigenen.

De rechtsleer heeft die interpretatie gestaafd. En is er, in onderhavig geval, van zoiets sprake?

De betichte had blijkbaar uitsluitelijk het inzicht de bestuurlijke taalwet te doen toepassen.

Wij hebben zelfs beweerd dat ook art. 560 in onderhavig geval niet toepasselijk is, daar de uitdrukking « met kwaad inzicht » in dat artikel, volgens rechtsleer en rechtspraak, den zin heeft van: « met het inzicht te beletten dat het publiek kennis neme van hetgeen bekend gemaakt werd ».

Welnu, het « publiek » van Sint-Pieters-Kapelle is onbekwaam eene Fransche bekendmaking te verstaan. Om hierin te verhelpen, en daarom alleen; met het inzicht dat te bekomen dat het publiek gemakkelijker kennis zou nemen van de officiële bekendmakingen, welke volgens de bestuurlijke taalwet in beide landstalen moesten opgesteld zijn, daarom had de betichte de overtreding bedreven.

Maar was dat feit nog eene overtreding in die omstandigheden? Ons dunkt ons ontbrak hiertoe het bijzonder zedelijk element. Te meer, daar het was begaan geweest, met het inzicht eene andere wet te doen toepassen, waarvoor er ongelukkig geen sankties voorzien worden.

De Rechtbank heeft over dit alles anders geoordeeld. Misschien zou zij ons verweerstelsel bijgetreden zijn, indien wij de gelegenheid hadden gehad dit in de taal onzer keuze uiteen te zetten?

M. PONETTE,
advokaat te Ronse.

HOF VAN BEROEP BRUSSEL

9e KAMER — 12 MEI 1932

Voorzitter: M. Ista
Raadsheeren: M.M. Van Nerom en
Ernst de la Graete
Adv. gen.: Mr Louveaux
Pl.: Mr De Cort t/ Mr Masquelier

I. BEWEEGREDEKEN VAN HET VONNIS
— VERNIETIGING WEGENS ONTOEREIKENDHEID.

II. VERVOER VAN GASHOUDENDE WATERS
— ZONDER REGELMATIGE BEGELEIDINGSBRIEF — WET VAN 31 DECEMBER 1925.

I. Een vonnis dat betichte vrijspreekt om reden dat het niet bewezen is dat de betichten zich hebben plichtig gemaakt aan de feiten hun ten laste gelegd is niet met voldoende redenen omkleed wanneer het geen enkel tegenbewijs vaststelt van feiten bevestigd in een regelmatig proces-verbaal van accijnsbedienden.

Dit vonnis dient te worden vernietigd wegens afwezigheid of ten minste ontoereikendheid der beweegredenen.

II. Ingevolge de bepalingen der wet van 31 December 1925 betreffende de bijzondere verbruiktaksen van gashoudende waters, enz., dient het Ministerie van financiën alle noodige maatregelen te nemen voor de uitvoering dezer wet. De genomen ministerieel onderwerpen schrijven voor dat elk vervoer van dergelijke waters slechts mag geschieden mits voorbereiding van een bijzonderen begeleidenden brief, die ingevuld dient te worden op het oogenblik van het vertrek van den wagen uit de fabriek.

Ministerie van financiën t/ S... en L...

Gedaagd zijnde om te Borgerhout, den 13 Mei 1931, eene hoeveelheid van 33 liters limonade vervoerd te hebben zonder afschrijving en gedeeltelijk verkocht te hebben, onder dekking van een begeleidingsbrief ingevuld voor 30 liters, welke niet geteekend en bijgevolg ongeldig was, en waar op het vertrek om 11.30 uur was bepaald, als wanneer de omreis gedurende dewelke de overtreding werd vastgesteld om 15.20 uur aanving;

Gezien het beroep ingediend op 10 Maart 1932 door de vervolgende partij, tegen het vonnis uitgesproken (door 3 rechtters) den 4 Maart 1932, door de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement Antwerpen, dewelke, recht doende in boetstrafelijke zaken, de feiten niet bewezen verklaart, beide betichten vrij spreekt en ze buiten zaak stelt zonder kosten;

Aangezien het vonnis waarvan beroep de betichten vrij spreekt om de eenige reden dat het niet bewezen is dat zij zich hebben plichtig gemaakt aan de feiten hun aangetijgd;

Aangezien dit vonnis het bestaan van geen enkel tegenbewijs vaststelt der feiten bevestigd in het behoorlijk gevisseerd proces verbaal op 18 Mei 1931 door de accijnsbeambten De With J. H. L. en Ghysen Eug. Edg. opgesteld;

Dat bijgevolg de vrijpraak der betichten niet deugdelijk gerechtvaardigd is door een vonnis met voldoende reden bekleed;

Dat het hoeft aldus dit vonnis te vernietigen hoofdens afwezigheid of ten minste ontoereikendheid der beweegredenen;

Ten gronde:

Aangezien uit de bewoordingen van artikel 3 der wet van 31 December 1925, de bijzondere verbruiktaxe op de gashoudende limonade enz. betreffende (Staatsblad van 1 Januari 1926, blad 2) voortspruit dat het Ministerie van Financiën de heffingswijze der belasting alsmede de maatregelen noodig voor de uitvoering dezer wet bepaalt;

Aangezien krachtens een ministerieel omzendbrief van 18 Oogst 1927, (N° a c 119.542) het lid 78 c. van de ministerieel onderrichting van 19 Maart 1926 (Staatsblad van 26 Maart 1926, N° 85, bl. 1517) gewijzigd is door de schikkingen en bepalingen in het Staatsblad van 22-23 Oogst 1927 (bladz. 84) aangekondigd en die vanaf 1 September 1927 toepasselijk zijn;

Aangezien volgens deze laatste schikkingen en bepalingen alle vervoer per wagen, rijtuig enz. van mineraal water, limonade enz. voortkomende van eene in het land gelegen fabriek van mineraal of aan vergassing onderworpen water, gashoudende limonade, enz. dient vergezeld te zijn van een begeleidingsbrief van het bijgevoegd voorgeschreven model N° 588; dat de begeleidingsbrieven (stam- en losblad) dienen ingevuld te zijn op het oogenblik van het vertrek van den wagen uit de fabriek; dat de geleidingsbrieven zijn getrokken uit den stamregister door den belanghebbende verstrekt;

Aangezien het door de meldingen zelf van den begeleidingsbrief N° 60 bewezen is dat betichten dit stuk aan den voerder Smul Beym den 13 Mei 1931 om 11.30 h. 's morgens afgegeven hebben; dat overigens betichte S... A... het aan de accijnsbeambten bekend heeft;

Dat bewuste geleidingsbrief zelfs niet overeenkomstig met de bepalingen der wet en de schikkingen in het Staatsblad van 22-23 Oogst 1927 bladz. 846 verschenen ingevuld is geweest; dat deze geleidingsbrief namelijk niet van alle de gedane verkooppingen en leveringen vermeldt;

Dat flesschen limonade en gashoudende dranken enz. zelfs zonder geleidingsbrieven werden vervoerd en verkocht;

Dat daarenboven vermelde hoeveelheid limonade vervoerd is geweest zonder afschrijving van het boek dat betichten door de wet verplicht waren regelmatig op hoogte te houden;

Aangezien het blijkt uit de bestatigingen van het aangehaald proces verbaal zooals uit de bestanddeelen der zaak en het onderzoek voor het Hof gedaan dat betichten zich hebben plichtig gemaakt aan de feiten hun ten laste gelegd met te hebben overtreden artikels 3 en 4 der wet van 31 December 1925 en de paragraphen 1, 2, 3, 4, 5 en 6 der schikkingen in Staatsblad van 22-23 Oogst 1927 afgekondigd en lid. 78 l. C der onderrichting van 19 Maart 1926 wijzigende;

Om deze reden

en gezien art. 97 der grondwet, art. 194, 215 van het wetboek van lijfstraffelijk onderzoek, art. 3, 4, 5, 6 en 7 der wet van 31 December 1925, par. 1, 2, 3, 4, 5 en 6 der schikkingen in Staatsblad van 22-23 Oogst 1927 aangekondigd en paragrafe 78 l. C der ministerieele onderrichting van 19 maart 1926 wijzigende; 40 van het strafwetboek door den heer Voorzitter ter zitting aangeduid;

Vernietigt het vonnis a quo hoofdens machtsvertoering of niet herstelde nalating der bij de wet op straf van nietigheid voorgeschrevene pleegvormen;

En den grond der zaak tot zich trekkende en recht doende met eenparigheid van stemmen;

Verwijst de twee betichten elkheel en solidairlijk tot het betalen van 1° eener boete van vijf honderd frank; 2° vier frank vijf en negentig centiemen (4,95 fr.) zijnde het beloop der gesloken evenredige gebruikstaxe; 3° de kosten van eersten aanleg jegens de vervolgende en de openbare partij beloopende in het geheel op de som van 23 frank 10 centiemen voor de openbare partij;

Zegt dat in geval van niet betaling binnen ten tijd bepaald bij art. 40 van het strafwetboek, de geldboete van 500 frank zal mogen vervangen worden voor ieder veroordeelde door eene gevangenzitting van vijftien dagen;

En verwijst de twee betichten elk heel en solidairlijk jegens de vervolgende en de openbare partij, tot de beroepskosten beloopende in 't geheel op 78 frank 66 centiemen wat de openbare partij aan gaat;

BEROEPSHOF VAN GENT

2e KAMER — 30 SEPTEMBER 1932

Voorzitter: M. de Haerne
Raadsheeren: M. de Cocqueau des Mottes en M. Verhulst
Adv. gen.: M. De Bie
Pl.: Mr Ghyselen t/ Mr de Sloovere

VERKOOP — VRAAG TOT SCHADEVERGOEDING WEGENS VERBORGENE GEBREKEN — LAATTIJDIGHEID.

De vraag tot schadevergoeding wegens verborgen gebreken dient ingeleid te worden binnen korten termijn na de verkoop overeenkomstig art. 1648 van het Burgerlijk wetboek. Het feit dat de verkoper aan den koper gemak van betaling heeft toegestaan geeft deze niet het recht tot op het oogenblik van de laatste betaling schadevergoeding wegens verborgen gebreken te eischen wanneer het blijkt uit de feitelijke omstandigheden van de zaak dat deze gebreken reeds sedert enkelen tijd ter kennis van den koper moeten gekomen zijn.

Guns t/ De Brucker

Overwegende dat de verkoop door de beroepenen aan den beroeper van een carrosserie van autobus voor den prijs van 15.300 franken, niet wordt betwist;

Dat, nochtans, beroeper beweert dat, om reden van verborgene gebreken, het verkochte voorwerp van waarde verminderd is en dat hij diensvolgens gerechtigd is de slotsom van den koopprijs, hetzij 5.300 fr. niet te betalen; dat hij ook zijne rechten voorbehoudt betrekkelijk alle sommen welke, boven het door de verkopers geëischte saldo, hem gebeurlijk zouden dienen teruggekeerd te worden voor het reeds te veel betaalde;

Overwegende dat het vast staat, en overigens niet wordt tegengesproken, dat kwestieuze carrosserie aan beroeper geleverd werd, den 10 Februari 1930, — dat beroeper er onmiddellijk gebruik van maakte voor de uitbating van den vervoerdienst door hem ingericht, — dat, reeds op 8 Februari 1930, hij den helft van den aangenomen prijs betaalde en daarna, op 14 en 22 Maart van zelfde jaar, nog twee afkortingen deed van 5.000 fr. ieder, dit zonder welkdanige opmerking of voorbehouding te doen omtrent het zo gezegd bestaan van gebreken bij het hem geleverde voorwerp;

Dat de eerste vordering van beroeper dagteekent van 9 Mei 1930, wanneer de

slotsom van den koopprijs moest betaald worden op het einde van zelfde maand;

Overwegende dat het niet aannemelijk is dat de gebreken waarover beroeper klaagt zich niet zouden hebben vertoond reeds voor de laatste betaling op afkorting van 22 Maart 1930; dat het, inderdaad, vast staat dat sedert de levering van de carrosserie, de autobus van beroeper dagelijks reizen had gedaan op aller slechtste banen en bij alle tijden, met het gevolg dat de chassiss ervan braak had geleden en herstellingen had moeten ondergaan, hetgeen toelaat te besluiten dat de gebreken van carrosserie, hadden zij bestaan, spoedig zich zouden hebben veropenbaard;

Dat er, diensvolgens, moet aangenomen worden dat beroeper, met eene tweede betaling op afkorting te doen, den 22 Maart 1930, zonder eenige opwerping noch voorbehouding te maken, om welke reden het ook zij, de hem geleverde carrosserie heeft aanvaard;

Overwegende, daarenboven, dat beroeper de vernietiging van het kontrakt niet heeft gevraagd en dat de vraag door hem ingeleid in kortgeding voor het benoemen van deskundigen, al stond zij gelijk met eene vordering tot het bekomen van eene vermindering van den prijs, niet werd gedaan in den « korten termijn » voorzien door artikel 1648 van het burgerlijk wetboek;

Dat, inderdaad, de vraag tot benoeming van deskundigen dagteekent van 24 Mei 1930, als wanneer, volgens de meldingen van de dagvaarding de er in aangeduide mismaaksels van de carrosserie aan den dag gekomen waren « sedert het eerste ingebruik stellen van den autobus », dit is, zooals hooger werd gezegd, sedert de levering van het verkochte voorwerp in Februari 1930;

Overwegende dat tevergeefs beroeper inbrengt dat partijen het eens waren om aan te nemen dat hij de waarborg van den verkoper voor verborgene gebreken mocht inroepen zoolang de vervaldag voor de laatste betaling op den verkoopprijs niet was bereikt; dat het inzicht van de verkopers af te zien van het voordeel spruitend voor hen uit voorgemelde schikking van artikel 1648 van het Burgerlijk Wetboek niet kan afgeleid worden van het feit alleen dat zij aan beroeper gemakkelijkheden van betaling hebben toegestaan.

Om deze redenen en die van den eersten Rechter:

Het Hof,
Alle tegenstrijdige beslitselen verwerpende als ongegrond;

Zegt het beroep ontvankelijk maar niet gegrond; bekrachtigt het vonnis waartegen beroep en verwijst beroeper tot de kosten van beroep.

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN ANTWERPEN

6 APRIL 1932

Voorzitter: M. A. Bartholomeeussen
Openb. Min.: Substituut Verreydt
Pl.: Mr M. Lambrechts t/ Mr I. van den Brande

KOOPVERBREKEND GEBREK — HUURDER — PROCES ZONDER TUSSCHENKOMST DER VERKOOPERS — AFWIJZING.

In beginsel is de niet vermelde aanwezigheid van een huurder, en de daaruit volgende onbeschikbaarheid van het verkochte goed een verborgen gebrek dat aanleiding kan geven tot verbreking van den verkoop.

Wanneer echter de koper, zonder de verkopers in zake te roepen, een proces voert in uitdrijving van den huurder, en dit verliest om redenen die door de verkopers hadden kunnen weerlegd worden, kan er geen spraak zijn van toepassing van artikel 1626 van het Burgerlijk Wetboek.

De Wever t/ Crauwels & Cons

Aangezien op 15 April 1929, in openbare zitting gehouden door notaris Wellens te Broechem, aanlegger Joseph Edward De Wever, statiewerkman te Broechem, van de verweerders de Heer Adriaan Frans Crauwels en consorten aangekocht heeft eene landbouwerstede en een perceel bouwland gelegen te Broechem hebbende eene gezamenlijke grootte van 1565 meters vierkant;

Aangezien er in het lastenkohier der verkoop bepaald was dat de koopers in genot en gebruik zouden komen der verkochte eigendommen, te rekenen vanaf een Oktober 1929;

Aangezien de huurder of pachter der door aanlegger aangekochte goederen, zekere Schoonvliet, in gebreke gebleven zijnde deze te verlaten op voormelden datum, aanlegger hem op 22 Januari 1930,

deed in ontruiming dagvaarden voor den Heer Vrederechter van het kanton Sant-hoven;

Aangezien echter bij vonnis van 8 Maart volgens gemelde vrederechter aanlegger afwees van zijnen eisch « aangezien » zoo luide de beslissing « dat verweerder beweert dat het huis onder de » huishuurwet valt, daar het heropge » bouwd is met vergoeding voor oorlog » schade en dat de heropbouwer de helft » der kosten niet uit zijnen zak betaald » heeft;

» Aangezien aanlegger dit niet tegen » spreekt, noch bewijst dat het huis wel » aan de huishuurwet zou ontsnappen »;

Aangezien aanlegger steunende op het feit dat hij op een Oktober 1929 het vrije gebruik niet bekomen heeft van het verkochte pand, wegens het bestaan van den last van het verkochte pand, wegens het bestaan van den last eener huurovereenkomst dit goed bezwarende en die bij het aangaan van den koop niet opgegeven was, en, artikel 1626 van het burgerlijk wetboek inroepende, de verbreking der koopakte en het toekennen van schadevergoeding vervolgt;

Aangezien zelfs zoo men aanvaardt dat ingevolge gemeld artikel, de verkoper gehouden is den koper te vrijwaren, tegen de niet opgegeven lasten, niet alleen van zakelijken onroerenden aard, maar ook van deze hebbende een persoonlijk karakter, zooals in het huidige geval: de last van een verdoken huurceel, de koper, indien hij in zijne vraag wil slagen, het bewijs moet leveren van het bestaan dier last en ook moet aantoonen dat hij den koop niet zou aangegaan hebben haddij hij er kennis van gekregen;

Aangezien aanlegger als bewijs van den hinderpaal die hem belette op 1 Oktober 1929 in gebruik te komen van het goed was kwestie, het vonnis door den rechter van Sant-hoven geveld op 8 Maart 1930, inroepet;

Aangezien echter, hij bezwaarlijk deze beslissing tegen de verweerders kan doen gelden, daar hij alhoewel hij den weerstand van den huurder ondervonden hebbende, zijne verkopers niet in zake geroepen heeft, en daar hij zelf geen beroep ingeslagen heeft tegen deze beslissing, welke daarenboven, zoo het schijnt, thans nog niet in kracht van gewijsde is overgegaan;

Aangezien het bestaan bij de verkoop niet aangegeven gelijk staat met eene gedeeltelijke uitwinning (Fuzier Herman, Code Civil annoté art. 1626 n° 141) met het gevolg dat artikel 1640, aanlegger, wilde hij zijne rechten vrijwaren de verplichting oplegde zijne verkopers in zake te stellen, ten einde hen de gelegenheid te geven te bewijzen hoe ongegrond de aanspraak tot langer huurbezit waren van pachter Schoonvliet;

Aangezien daarenboven de eisch voor het Vredegebrek op zulke onhandige wijze voorgedracht was dat hij noodlottig moest afgewezen worden; dat inderdaad aanlegger de ontruiming gevraagd heeft van een gewoon huis met hof, welke ontegensprekelijk nog onder de toepassing van de alsdan in voege zijnde huishuurwet viel;

Aangezien echter aanlegger aangekocht had, niet een huis met hof, doch eene landbouwerstede met labouland welke krachtens de beschikkingen der huishuurwet viel in de eerste of tweede categorie der goederen waarover de wet gelde, waarvan de huurverlenging eindigde met den datum der ingetreding van het jaar 1928 of 1929 mits verplichting opzegging te dien drie maand te voren (artikel 5 en 6, 1° der wet van 28 December 1926);

Aangezien het niet ontken is geworden, noch door den pachter Schoonvliet, noch door den aanlegger dat namens verweerders opzeg gegeven was op 29 Februari 1929, voor den eersten Oktober 1929, datum overeenstemmende met den datum der ingetreding van den huurder; dat bijgevolg, hadden aanleggers zooals het werkelijk het geval was, doen gelden dat het geding eene woning betrof waarbij een klein landbouwersbedrijf behoorde, dan zou de rechter zeker niet geweigerd hebben de ontruiming te bevelen;

Aangezien aanlegger nog opwerpt, dat zelfs indien de huishuurwet van 1926, niet meer toepasselijk geweest ware, de nieuwe pachtwet van 7 Maart 1929, in haar 12 par. 3, 2 en 3, in geval van verkoop na het invoege treden der wet een opzeg van twee jaar voorschreef, en dat bijgevolg pachter Schoonvliet nog huur had;

Aangezien echter de opzegging door de vorige eigenaars gedaan niets van hare waarde verloren heeft door de verkoop en door den koper kon en moest ingeroepen worden; dat deze opzegging geldig gedaan voor het in voege treden der wet,

niet aan dezer bepalingen onderworpen was (Le Bail à Ferme, par Gourdet et Closos n° 127);

Aangezien aanlegger evenmin het bewijs levert dat hij het goed enkel gekocht heeft omdat het gebruik ervan hem toegezegd was tegen 1 Oktober 1929; dat hij wel beweert doch niet bewijst, dat hij hetzelfde alsdan wenschte te betrekken; dat daarenboven het onwaarschijnlijk voorkomt dat iemand die zoo als aanlegger die het beroep van statiewerkman uitoefent eene landbouwerstede zou gaan uitbaten;

Aangezien zulks nog blijkt uit zijne handelwijze dat hij bijna vijf maanden wacht alvorens zijn huurder de vervolgen; dat hij daarna tracht de goederen openbaar te verkoopen en eerst in den loop der maand Juni zich tot de verweerders richt om daarna op 17 Juni 1930, als wanneer het huis reeds ledig was, zijne eerste inleidende dagvaarding te doen betekenen;

Aangezien men zelfs daaruit zou kunnen besluiten bijzonder uit de poging van openbare verkoop, dat aanlegger zijnen koop als onverbreekbaar aanzag, mits hij nog na het vonnis van Sant-hoven er over beschikkende als definitieven eigendom, de aangekochte pachthoeve publiek te koop stelde;

Aangezien in die omstandigheden de vraag van aanlegger dient afgewezen te worden even als den wedereisch van verweerders tot het bekomen van schadevergoeding wegens tergend en roekeloos proces daar het niet blijkt dat aanlegger alhoewel het voorkomt dat hij zich van een ongunstigen aankoop heeft willen ontmaken, te kwader trouw gehandeld heeft;

Om deze redenen:

De Rechtbank, gehoord in zijn eensluidend advies in openbare zitting gegeven door den Verreydt, Substituut van den Prokureur des Konings, alle andere besluiten verwerpende;

Verleent akte aan verweerder Luyten dat hij zijne echtgenoot machtigt om in rechte te staan;

Wijst den eisch van aanlegger en den wedereisch van verweerders af en veroordeelt aanleggers tot al de kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN DENDERMONDE

(VACATIEKAMER) — 5 SEPTEMBER 1931

Voorzitter: M. Van Winkel
Pl.: Mr Seghers en Mr De Maesschalck

VERHURING — HUUROVEREENKOMST ZONDER TIJDSBEPALING — OPZEGGING VERKEERDE AANDUIDING VAN DEN VALDAG — GELDIGHEID.

De opzegging der verhuring voor onbepaalde tijd aangegaan is verondersteld gedaan te zijn tegen den eerstvolgenden valdag, op denwelke, volgens de plaatselijke gebruiken, een einde aan de verhuring kan worden gesteld.

De aanduiding van dien valdag in de huuropzegging is niet vereischt en de missing omtrent dien datum derhalve ook zonder invloed op hare rechtsgeldigheid.

Kool t/ Boeykens

Gehoord partijen in hunne middelen en beslitselen;

Gezien de processtukken;
Overwegende dat de eisch strekt tot geldigverklaring der huuropzegging bij geboekt exploit van deurwaarder Van Puyvelde te StNiklaas, dd. 13 Maart 1931, ten aanzoeke van aanlegster aan verweerder betekend en gevolgelyk tot uitzetting van dezen laatste uit het verhuurde goed;

Overwegende dat het niet wordt betwist dat verweerder het kwestieuze woonhuis ingevolge mondelinge overeenkomst in huur hield voor onbepaalde tijd; dat het insgelijks vaststaat dat, getet op den aard van het verhuurde goed en het bedrag der huursom, volgens de plaatselijke gebruiken aan de verhuring een einde kon worden gesteld mits opzegging drie maanden vóór het einde van het huurjaar;

Overwegende dat verweerder tegenwerpt dat, in zake, de opzegging ontijdig is geschied; dat hij tot staving dier bewering aanvoert dat de kwestieuze verhuring zoude ingetreden zijn op 15 Juli 1930, en hieruit besluit dat op den datum tegen denwelke de opzegging werd gegeven, hetzij op 1 Oogst 1931, reeds eene nieuwe verhuring voor één jaar was aangegaan;

Overwegende dat eerst en vooral dient opgemerkt dat er geene spraak kan zijn van stilzwijgende wederinhuring, de kwestieuze mondelinge huurovereenkomst zonder tijdsbepaling gesloten geweest zijnde;

Overwegende dat het verders zonder belang is of die verhuring is ingegaan op 15 Juli 1930, zooals verweerder aanvoert, ofwel op 1 Oogst 1930, zooals aanlegster beweert;

Overwegende immers dat in alle geval de tijdruimte door de plaatselijke gebruiken vastgesteld volledig is in acht genomen; dat zelfs, indien het nieuwe huurjaar op 15 Juli 1931 moest ingaan, dan toch reeds meer dan drie maanden verstreken waren sedert de beteekening der huuropzegging;

Overwegende, van den anderen kant, dat de huuropzegging altijd verondersteld is gedaan te zijn tegen den eerstvolgenden valdag op denwelke, volgens de plaatselijke gebruiken, een einde aan de verhuring kon worden gesteld; dat de aanduiding van dien valdag in de huuropzegging niet is vereischt; dat diensvolgens ook de missing omtrent dien datum geen invloed heeft op de rechtsgeldigheid van de huuropzegging. (Pandectes Belges. Verbo « Bail à ferme ou à loyer, n° 893).

Overwegende dat uit die uiteenzetting volgt dat de eisch gegrond is en tevens ook dat de zaak spoed vereischt; dat immers de litigieuze verhuring verlopen zijnde, de verweerder zonder recht noch titel het huis blijft bewonen, feitelijke toestand waaraan zonder verwijl een einde dient gesteld;

Om deze redenen:

De Rechtbank, vacatiekamer, zetelende in burgerlijke zaken, alle verdere of tegenstrijdige beslitselen verwerpende, akte verleende aan aanlegster dat zij den eisch, voor wat de bevoegdheid en aanleg betreft, schat op vijf duizend negen honderd frank en dat zij al hare rechten voorbehoudt zoo voor wat betreft de vergoeding voor gebruik van het huis tot den dag der uitzetting als voor herstelling van alle mogelijke schade aan het verhuurde goed, verklaart zich bevoegd om van den eisch kennis te nemen en, rechtdoende, verklaart van waarde de kwestieuze huuropzegging van 13 Maart 1931.

Beveelt diensvolgens dat verweerder het huis waarvan sprake zal ontruimen en ter vrije beschikking van aanlegster zal stellen binnen de acht dagen na de betekening van het onderhavige vonnis en voor het geval dat verweerder in gebreke zoude blijven hieraan te voldoen, machtigt aanelegster van nu voor alsdan om verweerder en al wie of wat er zich uit zijnen hoofde in het huis zoude bevinden door den eerst daartoe aanzochten deurwaarder te doen uitzetten.

Verwijst verweerder in de kosten van het geding op taxaat.

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande beroep en zonder borg, tenzij voor wat de kosten aangaat.

BURGERLIJKE RECHTBANK TURNHOUT

4 MEI 1932

Voorzitter: M. van de Hove d'Ertsenryck
Pl.: Mr Mathé t/ Mr L. Boone

SCHADEVERGOEDING WEGENS UITVOEREN VAN OPENBARE WERKEN — TIJDELIJKE HINDER VOOR BOORDEIGENAAR — EISCH ONGEGROND.

De boordeigenaar van een openbaren weg die al de voordeelen geniet van de ligging van zijn eigendom in de nabijheid van een openbaren verkeersweg is gehouden de onaangenaamheden te dulden veroorzaakt door tijdelijke herstellingswerken zonder hiervoor schadevergoeding te kunnen eischen.

Mylemans t/ Provincie Antwerpen

Aangezien de aanlegger in zijne hoedanigheid van eigenaar en uitbater van een hotel, gelegen langs de provinciale baan Herenthals-Lier, de provincie voor de rechtbank heeft gebracht om haar verantwoordelijk te doen verklaren voor de schade, door hem ondergaan, door de vertraging der herstellingswerken van gemelden steenweg;

Aangezien aanlegger als grondslag van zijnen eisch de fout der aannemers inroept en namelijk de omstandigheid dat zij gedurende dertien dagen het termijn, door het lastkohier vastgesteld, hebben overschreden;

Aangezien deze fout, van contractueelen aard, enkel en alleen in voordeel van de provincie aanleiding tot schadevergoeding kan geven onder den vorm van toepassing der boete, voorzien in dat geval door het lastkohier, derde personen kunnen inderdaad de aannemers of degenen,

die ze aangesteld hebben, slechts aansprakelijk maken krachtens artikel 1382 en volgenden van het burgerlijk wetboek, 't is te zeggen in de gevallen waarin de schade voortvloeit uit onrechtmatige of schuldige handelingen;

Aangezien aanlegger niet bewijst of tracht te bewijzen dat de aannemers opzettelijk of door zware nalatigheid de baan tijdens een buitengewoon lange tijdruimte zouden onberijdbaar gemaakt hebben;

Overigens als boordeigenaar van eenen openbaren weg is aanlegger gehouden de onaangenaamheden, veroorzaakt door herstellingswerken, te dulden, vermits hij ook de voordeelen geniet van de ligging van zijn grond in de nabijheid van een openbaren verkeersweg;

Aangezien aanlegger te vergeefs steun zoekt in de rechtsprincipiën — door de rechtbanken aangevoerd om schadevergoeding toe te kennen aan den boordeigenaar wanneer de toegang tot hunne erven moeilijker of onmogelijk gemaakt wordt bij wijzingen aan wegen en straten door de openbare besturen toegebracht; er kan inderdaad geene vergelijking bestaan tusschen een bestendige toestand — die de waarde der aanpalende goederen vermindert of wegneemt — en een tijdelijke hinder, veroorzaakt door verbeteringswerken voorgeschreven om het openbaar verkeer te vergemakkelijken en waardoor de eigendommen aan den zoom van dien weg gelegen in waarde toenemen.

Om deze beweegredenen:

De Rechtbank, alle andere besluiten verwerpende, wijst aanlegger af van zijnen eich en verwijst hem tot de kosten van het geding.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK ANTWERPEN

9e KAMER — 15 OCTOBER 1931

Voorzitter: M. Moreels
Rechters: M.M. Verstraete en Hodum
Substituut: M. Van der Perren
Pl.: Mr Van der Donckt en Mr Mathijs

INBREUK OP DE WET VAN 14 JANUARI 1928 — ONDERSTANDSGELD — UITSpraak IN KORTGEDING — KRACHT VAN GEWIJSD E VOLDOENDE.

In principie dienen de voorloopige maatregelen betreffende het onderstandsgeld, verschuldigd gedurende een geding in echtscheiding geëerbiedigd zoolang geen nieuwe beslissing uitgesproken is.

De wet van 14-1-28 maakt geen onderscheid tusschen het onderstandsgeld verleend ten bestendigen of ten onbestendigen titel en eischt enkel een in kracht van gewijsde gegane « rechterlijke uitspraak ».

O. M. t/ S. H...

Beticht te Antwerpen zelfde kamer tusschen 1 April 1930 en 1 Juni 1931, verwezen zijnde door een bevel van den heer Voorzitter der rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen zetelend in kortgeding op datum 6-12-1929, bevel kracht van gewijsde bekomen hebbend, tot betaling van een kostgeld beloopende 300 fr. per week aan zijne echtgenoot C... J., vrijwillig meer dan 3 maanden verzuimd te hebben er de maandgelden van te betalen, behoorlijk ontboden geweest zijnde ten verzoeken van de belanghebbende door middel van een aangeteekenden brief in dato van 27 April 1931 om vóór den heer Vrederechter van het IIe Kanton Antwerpen te verschijnen;

Aangezien betichte opwerpt dat het bevelschrift van 6-12-1929 waarop de betichting steunt, vervallen is, daar de heer Voorzitter in kortgeding slechts bevoegd is om ten voorloopigen titel en bij hoogdringendheid aan een der echtelieden die in echtscheiding pleiten een kostgeld toe te kennen;

Aangezien indien de voorloopige maatregelen immer gedurende het geding van echtscheiding kunnen gewijzigd worden, ze echter in principie moeten geëerbiedigd worden zoolang op vraag van een der pleiters geen nieuwe beslissing door den bevoegden rechter uitgesproken is;

Aangezien het aan den betichte behoorde, indien hij achtte, naar aanleiding van de crisis een vermindering van onderstandsgeld te kunnen bekomen, de zaak opnieuw aan de bevoegde rechtbank te onderwerpen, doch dat in afwachting het uitgevaardigd bevel hoeft nageleefd te worden. (Bruss., 7-5-1929. P. P. 1929 n° 235, bl. 424, Pierard. Divorce, d. L., n° 348, bl. 625);

Aangezien de wetgever om alle twisten

van dezen aard voor te komen, geen onderscheid heeft gemaakt tusschen het onderstandsgeld verleend ten bestendigen of onbestendigen titel, en dat voor deze redenen de wet slechts het bestaan van een in kracht van gewijsde gegane « rechterlijke uitspraak » heeft vereischt. (Jean Constant. Abandon de la famille, bl. 17, n° 8-9);

Aangezien tevens uit het onderzoek ter zitting gedaan blijkt dat betichte niet zonder middelen van bestaan is, en dat indien hij afzag van zekere onnoodige en slechts zelfzuchtige verteringen, hij zonder twijfel in staat zou zijn in de behoeften van zijne ziekelijke vrouw en van zijn drie jonge kinderen te voorzien;

Aangezien bijgevolg de feiten zooals vermeld in de dagvaarding volkomen bevestigd zijn;

On deze redenen:

Gelet op artikel 391^{en} van het S.W.B. (wet van 14-1-1928) en 1382 B.W.B.;

Veroordeelt betichte tot een gevangzitting van een maand;

Nederlandsche Rechtspraak

RECHTBANK ROTTERDAM

29 APRIL 1931

Voorzitter: Mr. P. Yssel de Schepper
Rechters: Mrs Dr. B. I. Zylstra,
G. C. B. E. Suringar

De zoogenaamde Beurtvaartcondities laten onverlet de verplichting van den vervoerder en van den verhuurder van een schip er voor in te staan, dat het ter beschikking gestelde schip voor zijn doel geschikt is.

De N. V. Basler Transport Versicherungs-Gesellschaft, te Basel, eischeres, proc. en adv. Mr. A. C. W. Beerman

tegen
de N. V. Mij tot Voortzetting van Varekamp's Motorbootdiensten, te 's Gravenhage, gedaagde proc. Mr. C. A. van Renterghem,
adv. Mr. D. B. W. Postma

en
deze laatste eischeres in vrijwaring, prov. en adv. z. b.

tegen
de N. V. Houtvlotterij vh. J. Ypema, te Rotterdam gedaagde in vrijwaring, proc. en adv. Mr. J. S. Hoek

en
de N. V. Mij tot Voortz. van Varenkamp's Motorbootdiensten, te 's Gravenhage, eischeres, proc. en adv. z. b.

tegen
de N. V. Houtvlotterij vh. J. Ypema, te Rotterdam, gedaagde proc. en adv. z. b.

De Rechtbank enz.

Ten aanzien der feiten:

Ypema, eigenaar van een dekschuit, verhuurt die onbemand aan Varekamp, die haar bemant en in haar beurtdienst gebruikt.

De dekschuit zinkt, terwijl zij in de Laakhaven te 's Gravenhage ligt.

Op het vervoer waren toepasselijk de « algemeene vervoercondities » der Vereniging tot Behartiging van de Belangen van de Binnenlandsche Beurtvaart «Stoom en Zeil», laatstelijk gewijzigd in 1922, ook bekend als de Beurtvaartcondities, die in zeer vergaande mate den vervoerder van aansprakelijkheid ontheffen.

Aangesproken tot vergoeding door den verzekeraar der lading, die door betaling in de rechten van den verzekerde is getreden, beroept de vervoerder zich op die Beurtvaartcondities en roept Ypema als eigenaar van de dekschuit in vrijwaring, terwijl ook voor haar eigen schade Varekamp Ypema aanspreekt. Door den assuraateur der lading wordt gesteld, dat dekschuit van den beginne af ongeschikt voor haar doel was.

Ten aanzien van het recht:

Overwegende, dat de bepalingen van de z.g. beurtvaartcondities aan deze vordering geen beletsel in den weg leggen, omdat ten deze niet behoeft te worden onderzocht of opzet of schuld aanwezig is geweest, omdat deze vordering steunt op een verzuim van de hoofdverplichting van Varekamp als vervoerder en van Ypema als verhuurder namelijk om den eersten plicht zoowel als een vervoerder als van een verhuurder te vervullen n.l. 't ter beschikking stellen van een schuit, die geschikt is voor de uitvoering en het doel der overeenkomst, zijnde in dit geval te varen;

O. dat, nu gedaagde heeft ontkend dat de aan de schuit verweten gebreken aanwezig waren, op eischeres het bewijs daarvan rust, en zij, nu zij dit bewijs nog niet heeft geleverd, tot het door haar aange-

boden getuigenbewijs moet worden toegelaten;

O. dat, wanneer zal zijn komen vast te staan, dat de schuit, toen deze ter uitvoering van de overeenkomst werd geleverd, lekte, gedaagden zich in dit proces niet kunnen beroepen op het feit, dat de schuit gebouwd zijnde bij een te goeder naam en faam bekend staande werf, en zij te voren het lek zijn niet hadden ontdekt, daar dit alles de verplichting om een voor het doel bruikbare schuit te leveren niet wegneemt;

O. dat echter de verplichting tot vergoeding der door de wanpraestatie geleden schade zal komen te vervallen indien gedaagden zouden bewijzen, dat niet behoorlijk is gecontroleerd of de schuit soms water maakte, daar dit is een beroep op het niet als een goed huisvader voor de zaak zorgen, wat een eerste plicht is van den huurder;

O. dat het bewijs hiervan echter op de gedaagden rust, doch de Rb. van oordeel is, dat in deze een deskundig onderzoek het middel is om de al of niet juistheid van de bewering der gedaagden te onderzoeken;

O. dat het de Rb. beter voorkomt om den strijd omtrent de cijfers uit te stellen tot na den afloop van voormeld getuigen- en deskundigen bewijs, vervallende het bezwaar van gedaagde in de zaak n° 6269 tegen het zorgen van Varekamp voor de lading, omdat uit 't vooroverwogene blijkt, dat Varekamp tegenover den oorspronkelijken huurder aansprakelijk was voor de gebreken van de verhuurde schuit.

Alvorens verder te beslissen;

Laat de partijen Basler en Varekamp toe om door getuigen te bewijzen; « dat de ten processe bedoelde zolderschuit reeds vóór den aanvang der reis rondom lekte en dientengevolge is gekapsijsd en gezonken »;

Bepaalt dat dit getuigenverhoor zal worden gehouden in het gebouw dezer Rb. op Maandag 21 September 1931 om 10 uur des voormiddags ten overstaan van het lid dezer Rb., M. Dr B. I. Zylstra, ten deze als R. C. benoemd;

Beveelt een onderzoek door deskundigen omtrent de vraag: « Is het als een gebrek aan die behoorlijke zorg, die van den gebruiker van een schuit mag worden verwacht, te beschouwen dat in de ten processe bedoelde zolderschuit geen controle naar den stand van het water is ingesteld, alvorens tot lossing over te gaan? »

Benoemt enz...

Ingezonden Bijdragen

HET RECHT VAN EIGENDOM EN DE SCHADEVERGOEDING

Die schade berokkent aan een ander is verplicht tot vergoeding, op voorwaarde dat hij een recht krenkt. Die niets anders doet dan zonder kwade trouw zijn recht uit te voeren, is geen schadevergoeding verschuldigd, op voorwaarde dat hij het recht van een ander niet te kort komt.

...Voorbeelden:

De geboor van eenen photograaf richt een gebouw op in zijne koer, zonder kwade trouw, en ontnemt het licht van den photograaf. Hij is geen schadeloosstelling verschuldigd.

De eigenaar van eenen polder, door eenen dijk beschut tegen de overstromingen onderhoudt den dijk niet. Deze beschutte ter zelfder tijd eenen anderen eigendom. Eene wassing der wateren breekt den dijk en schade is veroorzaakt aan den geboor. Deze heeft geen recht op vergoeding. (Brussel 17 Febr. 1909: Pas. 1910, II, 30).

Met te graven op zijn goed, zonder inzicht van te schaden, snijdt een eigenaar de aders van eene bron af. Geen recht op vergoeding. (Séville, II, n° 701D).

Als met opgezette wil de schade berokkend wordt dan is er recht op vergoeding volgens de rechtspraak. De schrijvers verschillen van meening. (Daloz pratique v° Propriété n° 53).

Wanneer men verder gaat dan op zijn eigen erf gebruik te maken van zijn recht, en voorwerpen steunt op den aanpalenden eigendom, rijst het recht van schadevergoeding op.

Voorbeelden:

Het uitzenden van overdreven stof dat de uitbating van een goed belemmert: Gent, 28 Jan. 1901. Pas. 1901, II, 247.

Uitwateringen van eene zinkfabriek: Luik 26 Nov. 1902: Pas. 1903, II, 147.

Overdreven bezwaren van den geboor: Gent, 24 Meert 1904: Pas. 19e4, II, 287.

Brussel, 11 April 19e5: B. P. 1909, 1320.

J. DE GLAS.

VLAAMSCHE JURISTEN,

Gebruikt en verspreidt de Vlaamsche wetenschappelijke rechtsliteratuur.

Prof. M. A. KLUYSKENS: Beginselen van Burgerlijk Recht.

I. De Verbintenissen (2e druk).

II. De Erfenissen.

III. De Schenkingen en Testamenten.

Prof. M. N. GUNZBURG: Het Huwelijkscontract.

Prof. M. L. FREDERICQ: Beginselen van het Belgische Handelsrecht. I en II.

Prof. M. P. BELLEFROID: Dictionnaire Français-Néerlandais des termes de droit (3e druk).

Wetgeving

STAATSBLOED 27 MEI 1932

WET BETREFFENDE DE MOREELE BESCHERMING VAN DE JEUGD

Albert, Koning der Belgen.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstigen, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

De volgende bepaling wordt in het Wetboek van strafrecht ingevoegd:

Art. 386bis. — Wordt gestraft met een boete van zes en twintig frank tot vijfhonderd frank, al wie aan kinderen beneden zestien jaar oneerbare prenten, beelden of voorwerpen verkooft of uitdeelt die van aard zijn hunne verbeelding te prikkelen.

Wordt met dezelfde straffen gestraft al wie in de nabijheid van een onderwijs- of opvoedingsgesticht, dat bezocht wordt door kinderen beneden zestien jaar, oneerbare prenten, beelden of voorwerpen, waardoor hunne verbeelding kan geprikkeld worden, openlijk ten toon stelt.

De prenten, beelden en voorwerpen, die werden ten toon gesteld, te koop geboden of verspreid, worden door elk gerechtelijk politieofficier, op last van den vrederechter van het kanton, in beslag genomen en de verbeurdverklaring er van wordt, in geval van veroordeling, steeds uitgesproken.

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door den « Moniteur » bekendgemaakt worde.

Gegeven te Brussel, den 18^e Mei 1932.

WETSVORSTEL

tot herziening der artikelen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de landpacht en oprichting van Pachtcommissiën

TOELICHTING

Mevrouw, Mijne Heeren,

Door de wet van 7 Maart 1929, hebben onze Wetgevende lichamen eene merkelijke verandering gebracht aan het Burgerlijk Wetboek betreffende de landpacht.

Een der groote veranderingen welke tijdens de besprekingen van alle zijden tot uiting kwam was, dat aan de pachter zekerheid over zijn bedrijf moest gegeven worden.

Die besprekingen zijn nog te versch in ieders geheugen opdat ik het noodig zou achten de te dien tijde aangehaalde argumenten opnieuw naar voren te brengen.

Elk was overtuigd dat aan de onzekerheid der pachters een einde moest gesteld worden. Wel was er verschil van mening nopens de middelen maar niet over het principe.

Nadat de Middenafdeling der Kamer, voor de meerderheid uit socialistischen bestaande, de pacht van negen jaar met pachterskeuze na 3-6 jaar had aangenomen, voorstel dat voor de meerderheid der Kamer werd verworpen, heeft de Wet zich bepaald tot een duur van negen jaar voor een eerste ingebruikneming. Verder werd de pachtduur of de zekerheid van den pachter nog alleen geregeld door de twee jaar vooropzeg.

Wij hebben op het gevaar dier beslissing gewezen en benevens de pachterskeuze om de drie jaar, ook gedurende de eerste ingebruikneming, de opzeg van een jaar gevraagd voor den huurder en twee jaar voor den verhuurder.

Dat ook werd, onder voorwendsel dat gelijkheid voor beide partijen moest bestaan, afgewezen.

De tijdsomstandigheden komen maar al te spoedig bewijzen dat wij juist gezien hadden.

De crisistoestand waarin de landbouwindustrie verkeert komt bewijzen, wat anders de toekomst toch eens zou gedaan hebben, dat de huidige toestand in zake pachtduur en opzeg niet houdbaar is.

Door den duur van de pacht immers wordt niet alleen de termijn geregeld, maar ook de pachtprijs en pachtvoorwaarden.

Niemand onzer zou er nu nog durven aan denken een huurprijs voor negen jaar te bepalen, er is al te veel kans dat een van beide partijen er de dupe van worde.

Waar de wet van 7 Maart 1929 anders heel wat voldoening heeft bezorgd, meenen wij het noodzakelijk de middelen te zoeken om die schaduwtijde, de duur en de opzeg, ook te verwijderen.

Wij vermeenen dat er wel middel bestaat, zonder de eigenaars in hunne rechtmatige belangen te kort te doen, de huurders toch de noodige zekerheid te bezorgen en dat zonder een vaste pachtduur te bepalen.

Daarom stellen wij voor de pachtduur onbepaald te maken, t. t. z. dat de pachters zouden voortgezet worden zoolang de eigenaar geen rechtmatige reden zal hebben om hen te doen eindigen of dat de huurder zelf zijn vrijheid niet wenscht te hernemen.

Wij hebben als rechtmatige redenen voor pacht- opzeg van eigenaarswege juist die genomen wel-

ke de wet van 7 Maart 1929 in haar uitzonderingsbepalingen voorziet.

Dat belet niet dat, moesten de eigenaars nog andere rechtmatige redenen tot pachttopzeg kunnen aanhalen, wij ze heel graag zullen zien toevoegen.

Ons doel is immers niet onrecht te plegen maar wel het te beletten.

Wellicht zal men ons opwerpen dat de besteding van den duur voor den verpachter en vrijheid van den pachter om ook zonder voorwaarden opzeg te geven, wel eene bevoorrechte positie voor den laatsten schept.

Oppervlakkig gezien kan het juist zijn; maar wij moeten er op wijzen dat een wet gewoonlijk ten doel heeft de zwakke partij te beschermen en zulks maar moeilijk kan zonder haar eenig voordeel te geven.

De vraag is echter of de positie van pachter en eigenaar ten opzichte van den pachtduur ook wel gelijk is.

Ik betwist dat.

Op het oogenblik dat de eigenaar de rechtmatige rente voor zijn grond heeft en de vrije beschikking wanneer zulks noodig is, kan hij toch niets meer verlangen.

De pachter integendeel kan wel meerdere redens hebben tot verandering. Noodige uitbreiding of vermindering van het bedrijf b. v. kunnen verandering noodzakelijk maken. Daarbij moet hij dan heel dikwijls rekening houden met omstandigheden die hij niet eens kon voorzien.

Dat is de reden waarom wij voor hem meer vrijheid opeischen.

Het eenige bezwaar dat, naar ons inzien en terecht, door beide partijen kon naar voren gebracht worden is wel de regeling der pachtvoorwaarden.

Wij vermeenen dat de pachtduur en de pachtvoorwaarden in plaats van aan elkander te zijn gebonden wel afzonderlijk kunnen staan en dat in 't belang der beide partijen en der gerechtigheid zelve.

't Is daarom dat wij onze toevlucht nemen tot de pachtcommissie's welke dus, gedurende den loop van de pacht zelve, de geschillen omtrent de pachtvoorwaarden kunnen beslechten.

De commissiën zouden, gezien den aard hunner samenstelling, op rechtvaardige wijze, oplossingen kunnen brengen aan de geschillen.

Zij zouden, beter dan wie ook, rekening kunnen houden met de omstandigheden om rechtvaardige oplossingen te zoeken, en waar de kantonale commissiën misschien nog eens een missie zouden kunnen begaan, zijn de Provinciale kamers daar nog om die te herstellen.

Het is klaar dat aan elke partij, voor die commissiën de breedst mogelijke verdediging zou moeten worden toegelaten.

In die omstandigheden meenen wij dan ook gerust van de twee jaar vooropzeg te mogen afzien en ze te vervangen door een jaar.

Voor wat de aanstelling en werking der leden van de Commissiën betreft, laten wij die taak over aan den Heer Minister, alhoewel wij wel meenen dat een zelfde regeling als voor de Werkrechtscamers b. v. wel een ideale werking zou zijn.

Een bijzondere wet kan daar echter immer in voorzien.

Hoofdzakelijk volgens ons is thans, en dat ten spoedigste mogelijk, de huidige wetsbepalingen door betere te vervangen iets waarin wij door dezen wel meenen te kunnen gelukken.

Jos. CHALMET.

WETSVORSTEL

Eerste artikel.

Artikel 1774 van het Burgerlijk Wetboek wordt door de volgende bepalingen vervangen:

De duur van de pacht van een landeigendom is, ondanks elk tegenstrijdig beding of gebruik, onbepaald.

Hij eindigt op geen andere wijze dan:

1° Door opzegging van wege den huurder volgens artikel 1775;

2° Door opzeg van den verhuurder volgens artikel 1775 en mits goedkeuring van de door de wet bepaalde pachtcommissiën die beslissen:

a) Of er een wettige reden tot beëindiging van de huur voorhanden is;

b) Of er voldoende aanleiding bestaat tot wijziging der bepaalde voorwaarden.

Als wettige reden tot beëindiging der pacht wordt aangezien:

1° Wanneer de verhuurder zelf of een zijner kinderen, schoonzoon of schoondochters, of bij 't overlijden van den eigenaar de weduwe zelf den eigendom persoonlijk in gebruik wenschen te nemen;

2° Wanneer de gronden ten openbare nutte worden onteigend of aangekocht;

3° Wanneer zij als bouw- of nijverheidsgronden worden in gebruik genomen;

4° Wanneer het betreft eene overeenkomst van onderhuur en de goede gang van het moederbedrijf de aanhechting noodzakelijk maakt;

5° Wanneer de huur of ingebruikneming is toegestaan en aangenomen als onderdeel eener arbeidsovereenkomst welke ophoudt te bestaan.

Art. 2. — Artikel 1775 van het Burgerlijk Wetboek wordt door volgende bepalingen vervangen:

Niettegenstaande elk strijdig beding of gebruik, neemt de pacht van landeigendom slechts een einde mits opzegging van ten minste een jaar.

In voorkomend geval wordt de termijn derwijze verlengd dat het gebruik eindigt op de datums voor het vertrek vastgesteld door de pachtvoorwaarde, of bij gebreke aan deze door het plaatselijk gebruik.

In de gevallen voorzien bij artikel 1776, § 2, al. 2-3, zijn de pachtcommissiën gerechtigd de termijn tot op 3 maanden te verkorten.

Echter zal in deze gevallen de ingebruik hebben van die gronden of van het gehuurde goed niet kunnen beroofd worden dan mits een billijke vergoeding en dat ondanks elke tegenstrijdige bepaling.

In het geval voorzien bij alinea 5 van hetzelfde artikel, neemt de pacht een einde op den eerstvolgenden vervalldag na het verbreken der arbeidsovereenkomst.

Art. 3. — Artikel 1776 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepalingen:

« Eigenaars of huurders welke met de bestaande pachtvoorwaarden geen genoegen meer ne-

men kunnen een aanvraag tot herziening indienen bij de pachtcommissie.

» De aanvraag daartoe dient per aangeteekend schrijven gestuurd aan den Vrederechter-Voorzitter der Commissie van het kanton waarin het verhuurde goed is gelegen en dat minstens zes maanden vóór den pachtvervalldag.

De Commissiën zijn gehouden te beslissen binnen de twee maanden volgende op de aanvraag.

Tegen de beslissingen der pachtcommissiën kan in beroep gegaan worden bij de Provinciale commissiën van beroep.

Beroep dient aangegaan per aanbevolen schrijven binnen de dertig dagen na de beslissing der Commissiën. De Kamers van beroep moeten uitspraak doen binnen de twee maanden volgende op de aanvraag om beroep.

De beslissingen treden in voege vanaf den eerstvolgenden vervalldag.

Art. 4. — Toevoegen een artikel 1776bis.

In elk rechterlijk kanton zal overgegaan worden tot de instelling eener pachtcommissie samengesteld uit zeven leden waarvan drie huurders en drie verhuurders, onder voorzitterschap van den Vrederechter of zijn plaatsvervanger.

Waar het aantal verhuurde landgoederen heel gering is, kan de Minister een enkele Commissie voor verschillende kantons laten optreden.

In elke Provincie zal eene Commissie van beroep worden gevormd, bestaande uit drie leden-pachters en drie leden-verpachters, onder voorzitterschap van den Voorzitter der Provinciale Landbouwkamer of zijn plaatsvervanger.

Voor beide Commissiën worden evenveel plaatsvervangers aangesteld om mogelijke afwezigen te vervangen.

Samenstelling en werking der Commissiën worden verder geregeld bij Ministerieel besluit.

Jos. Chalmet, J.-B. Perquet, Emile Carlier, De Rasquinet, Ach. Van Acker, A. Nichels.

Balieleven

Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen

Belangrijke Vergadering

Eenmaking der uren van de Terechtingszittingen

Sinds jaren bestaat er bij de Rechtbanken te Antwerpen eene dienstregeling welke volstrekt afwijkt van diegene die bij alle andere rechtbanken in voege is. De terechtingszittingen van de burgerlijke en boetstraffelijke rechtbanken hebben plaats 's morgens, deze van de handelsrechtbank geschieden in den namiddag; en de zittingen van den werkrechtscraad zijn gesteld op 's avonds na 8 uur. Het gevolg hiervan is dat de advocaat die niet bijzonder gespecialiseerd is en die zoowat voor alle rechtbanken zaken te pleiten heeft den ganschen dag door zijne tegenwoordigheid op de terechtingszittingen in beslag is genomen. De weinige uren die hem overblijven moeten besteed worden aan het ontvangen der cliënten, en zoo komt het dat ernstig werk op rechtskundig gebied moet geschieden in den late avond en soms tijdens een gedeelte van den nacht.

Daarbij komt nog dat de lokalen voor de verschillende rechtbanken volledig verspreid liggen; de handelsrechtbank zetelt in de handelsbeurs, de werkrechtscraad in een ander lokaal. Dit alles veroorzaakt niet enkel geweldig tijdsverlies maar is ten eerste nadeelig voor eene degelijke behandeling van de zaken en voor eene ernstige rechtstudie.

Voor een paar jaren is er eindelijk besloten aan dezen toestand te verhelpen en zijn er vergrootingswerken begonnen aan het gerechtshof die weldra zullen voltooid zijn. De eenmaking der lokalen zal dus binnen kort verwezenlijkt zijn. Deze verandering zou echter slechts weinig baten, wanneer ook niet zoovels voor alle andere arrondissementen besloten wordt alle zittingen op dezelfde uren te doen plaats hebben. Deze kwestie is van het allergroutste belang. Het ware immers onnoodig geweest talrijke miljoenen uit te geven aan de uitbreide veranderingen werken om het gerechtshof te vergrooten wanneer zoovels thans een gedeelte van de zittingen 's morgens en een ander gedeelte 's namiddags zou gehouden worden.

De Vlaamsche Conferentie van de Balie van Antwerpen die beseft welk levensbelang voor de Antwerpsche advocaten hier op het spel staat, heeft gisteren, Vrijdag 27 Mei, eene uiterst belangrijke vergadering belegd om deze kwestie te bespreken. In ons volgend nummer zal een uitgebreid verslag van deze zitting verschijnen.

Het « Rechtskundig Weekblad » zal met alle kracht medewerken om deze zoo hoogst belangrijke hervorming te helpen verwezenlijken.

Hieronderstaande rondschriften werd door het Bestuur der Vl. Conf. gezonden aan de leden:

Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen

Antwerpen, 20 Mei 1932.

Waarde Confrater,

Onze Conferentie gaat op Zaterdag 4 Juni een bezoek brengen aan MAASTRICHT en aan het ALBERTKANAL. Dank zij de bereidwillige medewerking onzer confraters automobilisten, heeft de reis per auto plaats. Wij vertrekken in den vroegen morgen, om 8 uur zeer stipt, voor het Gerechtshof. De tocht gaat over de stad der Maneblusschers, over de aloude en vermaarde Pietermansstee, over de suiker stad, over de landelijke stad van Sint Trudo en de grijze burch van Ambiorix en der Eburonen.

Zoo komen wij nabij den oorsprong van het Albert-Kanaal dat te Eben-Emaal van uit het kanaal Luik-Maastricht vertrekt, om over Neerkanne, Kanne, Vroenhoven, Kesselt, Heest en Veldwezelt den inham van Maastricht te ontdekken. Wij gaan de grens over en nemen bezit van Maastricht, de stad van Sint Servatius.

Daar hebben wij eene lange rustpoos. De liefhebbers van bouwkunst en van oudheidskunde, krijgen dan alle gelegenheid de stad te bezichtigen. De IJsbere en de Waterratten zullen zonder verdere aanduidingen de Maastrichter zwemkom wel ontdekken; en op de terrassen van het Vrijhof zullen de dorstigen en de vermoeiden voldoende plaats vinden.

Te één uur gezamenlijk middagmaal in het Hotel Derlon, Onze Lieve Vrouwe Plein. Het Bestuur heeft ervoor gezorgd dat er hier een uiterst fijn menu opgemaakt werd.

Te half drie vertrekken wij verder om dan onder de leiding der Ingenieurs van het Ministerie van Openbare Werken de kanaal techniek te gaan bestudeeren in de streek van Velewezelt en Eigenbilsen. De terugtocht geschiedt over Hasselt, Diest, Aarschot en Lier.

De deelname aan die prachtige is vastgesteld op 50 frank, reis en middagmaal inbegrepen. Wij rekenen er dan ook op zeer talrijk te zijn. De inschrijvingen kunnen genomen worden bij de leden van het Bestuur en ook bij M. De Cuyper. De lijsten zullen onherroepelijk afgesloten worden op Maandag 30 Mei. Schrijf dus tijdig in, dat zal ons het inrichtingswerk vergemakkelijken.

Met confraterneele groeten, HET BESTUUR.

Uit de Pers

DE GROTIUS-MEDAILLE VAN DE NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR VOLKENBOND EN VREDE

De dagbladen hebben vóór enkele dagen het bericht medegedeeld dat de Grotius-Medaille voor 1932 van de Nederlandsche vereeniging voor Volkenbond en Vrede uitgereikt is geworden aan den Noor, Dr Ch. L. Lange.

De Nieuwe Rotterdamse Courant van Donderdag, 19 Mei, geeft desangående het volgend verslag:

« Vanmiddag zijn de delegaties van Nederland en Noorwegen ter ontwapeningsconferentie in een salon van Hotel des Bergues bijeen geweest voor een eenvoudige doch indrukwekkende plechtigheid, de uitreiking van de Grotius-medaille 1932 van de Nederlandsche Vereeniging voor Volkenbond en Vrede aan den Noor, Dr Lange.

Van het hoofdbestuur van de Nederlandsche Volkenbondvereeniging waren aanwezig prof. M. V. H. Rutgers en Mej. L. C. A. van Eeghen. Prof. Rutgers heette de aanwezigen welkom en deed voorlezing van het in het Nederlandsch en Fransch opgestelde fraaie diploma, dat verklaart dat aan Dr Lange wegens zijn verdiensten voor de zaak van den Volkenbond en Vrede als secretaris-generaal van de interparlementaire Unie en als gedelegeerde van Noorwegen ter Volkenbondvergadering de Grotius-medaille 1932 is toegekend, die sinds 1925 ieder jaar aan een persoonlijkheid wordt uitgereikt, die zich op dit gebied bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt.

Na de plechtige voorlezing van het diploma sprak prof. Rutgers uit naam van het hoofdbestuur der vereeniging voor Volkenbond en Vrede, in het bijzonder namens den voorzitter, jonkheer M. H. A. van Karnebeek, Dr Lange hartelijk toe. Prof. Rutgers verklaarde zich goed ervan bewust te zijn, dat de Nederlandsche Vereeniging voor Volkenbond en Vrede aan Dr Lange geen Nobelprijs kan aanbieden; de toekenning der Grotius-medaille zal niet in de geheele wereld weerklinken. Het is voor de Nederlandsche Volkenbondvereeniging echter een groot genoegen de gelegenheid te hebben hare gevoelens van bewondering en erkentelijkheid uit te spreken voor de diensten, die Dr Lange aan de zaak der internationale samenwerking en vriendschap heeft bezwezen.

Prof. Rutgers wees erop, hoe het vooral aan het feit, dat Dr Lange geschiedkundige geworden is, te danken is dat hij de Staatsman en de man van actie is geworden, die hij thans is. Dr Lange heeft de geschiedenis gezien en geschreven als de geschiedenis van groote gedachten, van de voortdurende ontwikkeling van leidende beginselen. De geschiedenis van het internationalisme en van de vredesdoctrine heeft hij uit de geschiedenis ook geleerd. Gewoon zijnde als geschiedkundige de gebeurtenissen van een zekeren afstand te bezien, heeft Dr Lange geleerd te glimlachen over menselijke fouten en zwakheden, en boven alles zijn hartstochtelijke liefde en idealisme voor de vredeszaak weten te behouden. Door de bestudering van de geschiedenis had Dr Lange geleerd zelf geschiedenis te maken.

Na deze met veel bijval begroete rede van prof. Rutgers heeft Dr Lange, zichtbaar onder den indruk van de hem van Nederlandsche zijde te beurt gevallen onderscheiding, prof. Rutgers en de Nederlandsche Volkenbondvereeniging dank gezegd. Hij verklaarde hoe het hem vooral een genoegen was dat de uitgereikte medaille naar Grotius is genoemd. Zijn studie van Grotius had bij hem groote bewondering en sympathie voor dezen Nederlander opgewekt. Hij had Grotius daarbij leeren kennen niet slechts als rechtsgeleerde, doch ook en vooral als humanist, die den oorlog verfoeit, ook al gaf Grotius toe dat deze in bijzondere gevallen als verdediging te gebruiken is.

Dr Lange eindigde met de verzekering bijzonder gevoelig te zijn voor de gedachte dat de hem uitgereikte onderscheiding juist uit Nederland komt, uit Nederland, dat in alle eeuwen zooveel tot de ontwikkeling der groote menscheijheids-gedachte heeft bijgedragen; uit Nederland, welks zeevaarders de leermeesters der Noorsche zeevaarders zijn geweest; uit Nederland tenslotte, waaraan hij zich met zooveel herinneringen aan gemeenschappelijke arbeid en aan persoonlijke vriendschap verbonden gevoelt. Dr Lange herdacht in dit verband de gestorven voorgangers uit de interparlementaire Unie, zooals M. Tydeman en M. Sam van Houten.

De aanbieding van den eerewijn aan de aanwezigen besloot deze plechtigheid ter eere van den grooten Noorschen strijder voor de Volkenbondsgedachte, die ook in Nederland en vooral in onze parlementaire kringen zoo hoog aanzien geniet.

Uitgever: Drukk. «Mercurius»

Best.: R. Van Cauteren

Korte Ridderstraat, 22, Antwerpen. — Tel.: 200.96